ISI

Seirbhis Dóchmainneachta
na hÉireann
Insolvency Service
of Ireland

Tuarascáil Bhliantúil 2021

isi.gov.ie

Clár Ábhar

1	Brollach ón Stiúrthóir	2
2	An tSeirbhís Dócmhainneachta – Na Nithe a Dhéanaimid	3
3	An tSeirbhís Dócmhainneachta – Cé Sinn	4
4	Grafaicí Faisnéise – Staitisticí don Bhliain 2021 ar Sracfhéachaint	5
5	Oibríochtaí	6
6	Reachtaíocht	12
7	Cumarsáid	13
8	Abhaile	14
9	Geallsealbhóirí	18
10	An tEolas Corparáideach is Déanaí	21
11	Aguisín 1: Cás-Staidéir	23
12	Aguisín 2: Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Fógraí Faoisimh Fiachais, Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta	25
13	Aguisín 3: Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Féimheacht	27
14	Aguisín 4: Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Beartas agus Rialáil	28
15	Aguisín 5: Gluais Téarmaí	29
16	Ráitis Airgeadais Don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021	31

1 Brollach ón Stiúrthóir

Mar Stiúrthóir ar Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann, tá áthas orm an tuarascáil bhliantúil uainn don bhliain 2021 a chur i láthair.

Lean paindéim Covid-19 le tionchar ollmhór a bheith aici ar gheilleagar na hÉireann sa bhliain 2021. Áiríodh leis sin an earnáil dócmhainneachta pearsanta, áit arbh ísle, tríd is tríd, an líon cásanna ná an líon a bhí ann roimh an bpaindéim. Is dóigh gur féidir é sin a chur síos do roinnt tosca, lena n-áirítear ioncam rialtais agus tacaí gnó a bheith ar fáil fós, brú maolaithe ó chreidiúnaithe morgáiste, agus laghdú ar an líon éisteachtaí sealbhaithe sna cúirteanna. De réir mar a thagann na tacaí sin chun deiridh agus a atosaíonn an ghnáthghníomhaíocht cúirte, áfach, beidh sé deacair an dearcadh fadtéarmach a thuar, go háirithe nuair a chuirtear san áireamh an tionchar a bheidh ag méaduithe sa chostas maireachtála agus ag an dóchúlacht go dtiocfaidh tuilleadh drochiarmhairtí eacnamaíocha chun cinn as an ionradh ar an Úcráin.

De bhreis ar na hiasachtaithe sin a bhí i ngéarbhroid airgeadais cheana féin roimh an bpaindéim, lena n-áirítear iad sin a raibh riaráiste morgáiste fadtéarmach neamhréitithe orthu, tá seans ann go dtiocfaidh grúpaí nua iasachtaithe a bhfuil deacrachtaí acu agus a dteastaíonn cabhair uathu chun cinn. Tá an tSeirbhís Dócmhainneachta agus a líonra cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta údaraithe agus idirghabhálaithe ceadaithe údaraithe ar fáil chun cabhrú leis na hiasachtaithe sin agus lena gcreidiúnaithe teacht ar réitigh ar na cásanna fiachais is deacra a d'fhéadfadh teacht chun cinn.

Maidir leis an gcreat reachtach atá mar bhonn agus thaca ag ár gcreat dócmhainneachta, cuireadh feabhas air tríd an Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú), 2021. I gcomhthéacs na ndúshlán eacnamaíoch atá roimh an ngeilleagar anois, áfach, tá sé ríthábhachtach go dtabharfaí éifeacht a luaithe is féidir do na moltaí atá in aighneachtaí alt 141 a chuireamar faoi bhráid na Roinne Dlí agus Cirt agus do na moltaí a rinneamar maidir le hathchóiriú an dlí féimheachta. Creidimid gurb é an toradh a bheidh ar na hathchóirithe breise sin ná go mbrúfar tuilleadh éifeachtúlachtaí chun cinn, go gcuirfear feabhas ar an bpróiseas foriomlán agus go méadófar rochtain ar an gcreat do na daoine a dteastaíonn uathu é.

Thar an mbliain 2021, bhí fianaise mhéadaitheach ann ar an nuálaíocht a bheith á léiriú sa chineál réiteach dócmhainneachta a bhí á gcomhaontú idir cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus creidiúnaithe. Mar aon le laghdú leantach sa líon iarratas atá á ndéanamh ar athbhreithnithe alt 115A, tá sé sin ag teacht leis an teagmháil níos fearr atá ar bun idir an dá thacar geallsealbhóirí agus léiríonn sé an acmhainneacht atá ann i gcás go ndoimhníonn an teagmháil sin agus go n-éiríonn sí níos comhsheasmhaí idir gach cleachtóir dócmhainneachta pearsanta agus gach creidiúnaí. Lean an tírdhreach riaráiste morgáiste é féin ar aghaidh ag athrú le linn na bliana. Léiríodh sna staitisticí is déanaí ón mBanc Ceannais gur i seilbh eintiteas neamhbhainc, in ionad banc traidisiúnta, atá 43 faoin gcéad de na morgáistí uile atá chun deiridh agus atá 57 faoin gcéad de na morgáistí sin atá níos mó ná dhá bhliain chun deiridh. Ós rud é go mbeidh roinnt banc miondíola ag imeacht ó mhargadh na hÉireann go luath agus go bhféadfadh na bainc atá fágtha leabhair iasachta morgáistí neamhthuillmheacha eile a dhíol, is dóigh go leanfaidh an céatadán de mhorgáistí neamhthuillmheacha atá i seilbh na n-eintiteas neamhbhainc sin ar aghaidh ag méadú go mór. Tá formhór na n-institiúidí sin ag déanamh idirchaidreamh maith leis an gcreat dócmhainneachta. Tá súil agam go leanfaidh an t-idirchaidreamh sin ar aghaidh ag feabhsú ar fud an réimse sa bhliain 2022 agus táim cinnte go mbeidh sé sin amhlaidh.

Sa bhliain 2021, sheol an tSeirbhís Dócmhainneachta comhairliúchán poiblí ar na treoirlínte uainn maidir le caiteachais mhaireachtála réasúnacha. Táim buíoch dár ngeallsealbhóirí as na haighneachtaí uathu. Cabhraíonn siad sin linn a chinntiú go gcoinnítear cothromaíocht ríthábhachtach ar bun idir ligean d'fhéichiúnaí caighdeán maireachtála cuí a bheith aige/aici agus aghaidh a thabhairt ar a d(h)eacrachtaí airgeadais agus toradh cóir do chreidiúnaithe a chumasú ar an taobh eile, bunaithe ar acmhainn an fhéichiúnaí. Eiseofar na treoirlínte athbhreithnithe maidir le caiteachais mhaireachtála réasúnacha sa chéad leath den bhliain 2022.

Táimid ag leanúint le hinfheistíocht shuntasach a dhéanamh inár gcórais TFC agus inár n-acmhainn chun cur leis an bhfeasacht agus an tuiscint ar ár réitigh leis an bpobal i gcoitinne. Chuige sin, agus de bhreis ar fheachtais faisnéise spriocdhírithe, choimisiúnaíomar tionscadal chun feabhas a chur ar ár suíomh Gréasáin reatha backontrack.ie. Tá súil againn go mbeimid in ann an suíomh Gréasáin sin a athsheoladh i lár na bliana 2022. Tá sé mar aidhm againn cur i láthair ár réiteach a bharrfheabhsú chun cur leis an tuiscint ar na réitigh sin agus lena dtarraingteacht.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le baill foirne na Seirbhíse Dócmhainneachta as a gcuid oibre dícheallaí agus as a ndúthracht sa bhliain 2021, agus táim ag súil leis an obair a dhéanfaimid le chéile lenár ngeallsealbhóirí uile sa bhliain 2022.

Michael McNaughton
Aibreán 2022

2 An tSeirbhís Dócmhainneachta – Na Nithe a Dhéanaimid

Comhlacht reachtúil neamhspleách a bunaíodh sa bhliain 2013 chun déileáil le dócmhainneacht phearsanta is ea Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann. Tá sé mar aidhm againn daoine a dhéanamh sócmhainneach arís agus iad a fhilleadh ar pháirt iomlán a ghlacadh i ngníomhaíocht shóisialta agus eacnamaíoch.

Tá príomhfheidhmeanna na Seirbhíse Dócmhainneachta leagtha amach in alt 9 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012 (an "tAcht"). Áirítear iad seo a leanas leis na feidhmeanna sin:

3 An tSeirbhís Dócmhainneachta – Cé Sinn

Michael McNaughton

Stiúrthóir

Freagrach as foireann, riarachán agus gnó na Seirbhíse Dócmhainneachta a bhainistiú agus a rialú i gcoitinne.

Trevor Noonan

Bainistíocht Cásanna

Freagrach as bainistiú agus próiseáil a dhéanamh ar na trí réiteach faoisimh fiachais faoi na hAchtanna um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012 go 2021, agus as an Líne Faisnéise a oibriú.

Liza Doyle

Seirbhísí Dlí

Freagrach as seirbhísí dlí a sholáthar do gach rannóg de chuid na Seirbhíse Dócmhainneachta.

Ian Larkin

Sannaí Oifigiúil Féimheacht

Freagrach as eastáit féimheachta a riar faoi na hAchtanna Féimheachta, 1988 go 2015.

John Phelan

Beartas, Rialáil agus Gnóthaí Corparáideacha

Freagrach as forbairt taighde agus beartais, as rialáil agus maoirseacht a dhéanamh ar chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus ar idirghabhálaithe ceadaithe, as gach ní rialachais agus as raon seirbhísí tacaíochta a sholáthar.

4 Grafaicí Faisnéise – Staitisticí don Bhliain 2021 ar Sracfhéachaint

1,221
an líon Deimhnithe Cosantacha a eisíodh – 88% díobh do Chomhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta, an réiteach lena ndéileáiltear le fiachas morgáiste

Léirítear sa sampla ionadaíoch ón Anailís Iniúchta Dhomhain a rinneadh ar Abhaile sa bhliain 2021 gur tharla sé, de na hiasachtaithe sin a bhain leas as Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta, gur éirigh le 100% díobh téarmaí a áirithiú a d'fhág go raibh siad in ann fanacht san áras teaghlaigh agus gur éirigh le 44.6% d'fhéichiúnaithe laghdú a áirithiú ina bhfiachas morgáiste trí laghdú na príomhshuime

1,193
an líon réiteach fiachais a cuireadh i bhfeidhm

85 chleachtóir dócmhainneachta pearsanta + 10 n-idirghabhálaí cheadaithe
údaraithe ag deireadh na bliana

1,203
an líon ceann de dhearbháin Abhaile a eisíodh do chomhairliúchán saor in aisce le cleachtóir dócmhainneachta pearsanta

199
an líon daoine a breithníodh ina bhféimheach, agus 135 dhuine ag dul amach as féimheacht

€1,196,609
luach na ndíbhinní a íocadh amach as eastáit féimheachta le creidiúnaithe

83
an líon áras teaghlaigh a athdhílsíodh

7
an líon Orduithe Íocaíochta Féimheachta a deonaíodh

74,146
an líon cuairteoirí ar shuíomhanna Gréasáin na Seirbhíse Dócmhainneachta

99%
an céatadán de chuairteoirí ar Back on Track a bhí ina gcuairteoirí nua

285
an líon ceann nua d'iarratais alt 115A a taisceadh, síos ó 402 cheann sa bhliain 2020

5 Oibríochtaí

Riarann an tSeirbhís Dócmhainneachta ceithre scéim ar leith chun daoine a bhfuil fiachais orthu a chumasú a bhfadhbanna fiachais a réiteach, is iad sin: Fógra Faoisimh Fiachais, Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais, Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta, agus Féimheacht. D'éascaigh an tSeirbhís Dócmhainneachta breis agus 12,000 réiteach le haghaidh féichiúnaithe dócmhainneacha ó bunaíodh í níos mó ná ocht mbliana ó shin[1].

5.1 Deimhnithe Cosantacha agus na Comhshocraíochtaí a nDearna Paindéim Covid-19 Difear Dóibh

Faoi mar a tharla sa bhliain 2020, lean an líon iomlán Deimhnithe Cosantacha agus Comhshocraíochtaí de bheith ag laghdú sa bhliain 2021 i gcomparáid leis an bhfigiúr don bhliain 2019. Bhí an ráta laghdaithe níos moille, áfach. Is féidir go raibh tosca a bhain le paindéim leanúnach Covid-19 agus an éiginnteacht a chuir sí le himthosca pearsanta daoine aonair ina gcúis leis sin, rud a d'fhág gur cuireadh iarratais nua siar agus gur cuireadh iad sin a cuireadh faoi bhráid na Cúirte cheana féin ar atráth go dtí go mbeadh tuilleadh cinnteachta ann, rud a chabhródh le réitigh fiachais níos inbhuanaithe a bhaint amach sa todhchaí. Is dóigh gur imir na tacaí leanúnacha rialtais agus an laghdú ar an líon éisteachtaí sealbhaithe sna Cúirteanna tionchar ar na figiúirí sin freisin. Cé gur tháinig laghdú ar an líon Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta agus Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais a eisíodh, tháinig méadú 62% ar an líon daoine a bhain leas as an bpróiseas Fógra Faoisimh Fiachais.

[1] Déanann an tSeirbhís Dócmhainneachta staitisticí mionsonraithe lena gcumhdaítear a cuid oibre a fhoilsiú ar a suíomh Gréasáin gach ráithe.

Comhshocraíochtaí Ceadaithe Dócmhainneachta agus Féimheachtaí Ceadaithe (2017 - 2021)

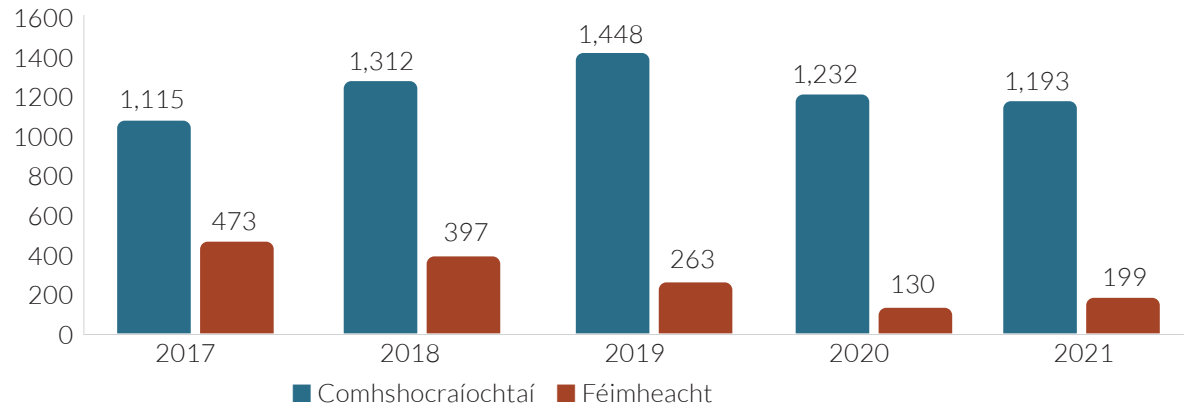

Fíor 1: *Comhshocraíochtaí Ceadaithe Dócmhainneachta agus Féimheachtaí Ceadaithe (2017 – 2021)*

Deimhnithe Cosantacha de réir Cineáil, 2021 agus 2020

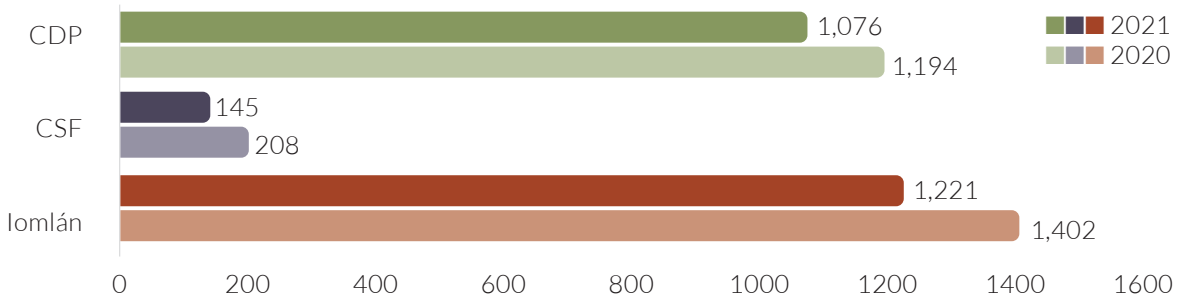

Fíor 2a: *Treochtaí le Déanaí – Deimhnithe Cosantacha*

Comhshocraíochtaí de réir Cineáil, 2021 agus 2020

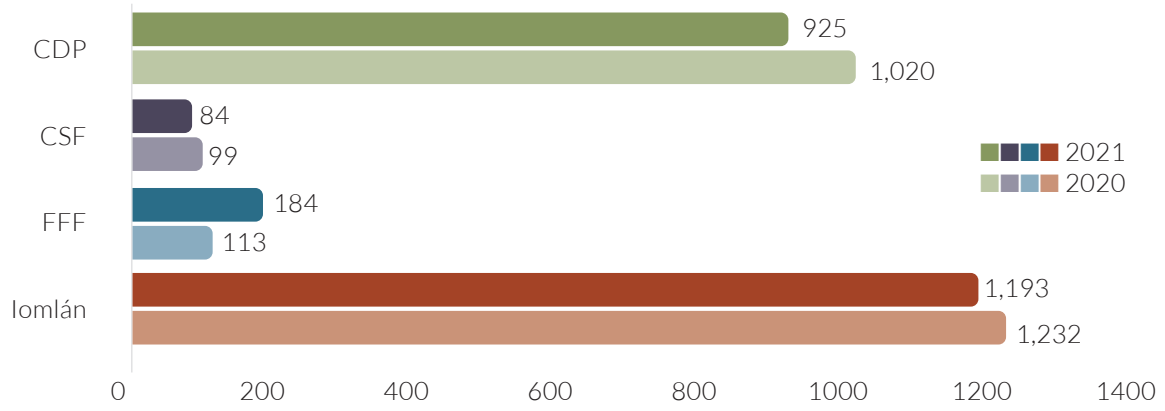

Fíor 2b: *Treochtaí le Déanaí – Comhshocraíochtaí*

Cásanna Nua a cuireadh isteach de réir Cineáil, 2021 agus 2020

Fíor 3: *Treochtaí le Déanaí – Iarratais Nua*

Gníomhaíocht Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta: An Líon Deimhnithe Cosantacha, 2021

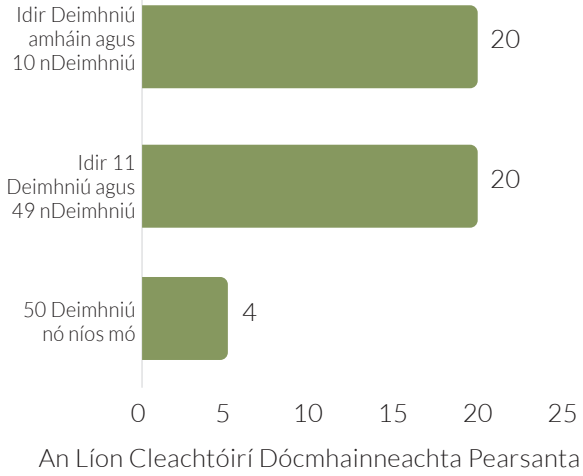

Fíor 4: *An Líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta agus an Líon Deimhnithe Cosantacha a bhain siad amach, 2021*

Gníomhaíocht Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta: An Líon Comhshocraíochtaí, 2021

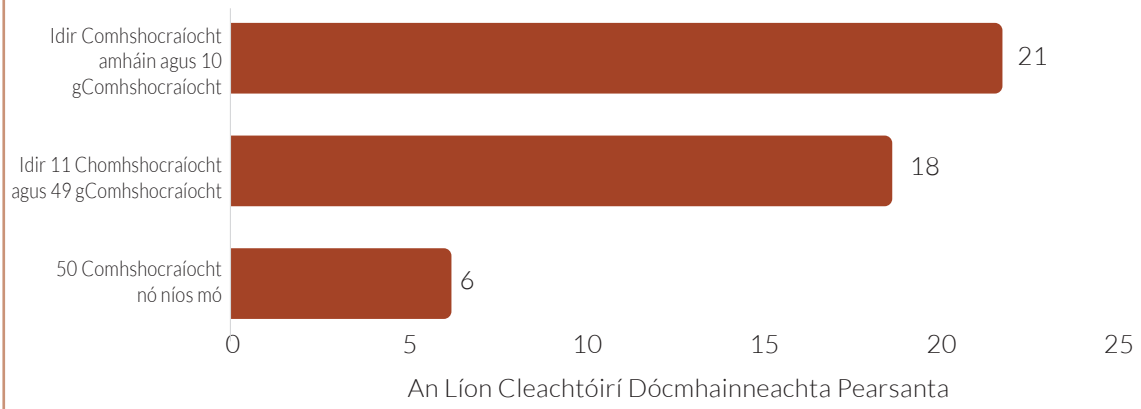

Fíor 5: *An Líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta agus an Líon Comhshocraíochtaí a bhain siad amach, 2021*

5.2 Cásanna Féimheachta a nDearna Paindéim Covid-19 Difear Dóibh

Chuaigh 199 nduine isteach i bhféimheacht, rud atá cothrom le méadú 53% ar an 130 duine sa bhliain 2020. Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil ráta féimheachta na hÉireann in aghaidh an duine den daonra fós níos ísle ná an ráta féimheachta i Sasana, sa Bhreatain Bheag agus i dTuaisceart Éireann (atá ar na dlínsí inchomparáide is gaire dúinn).

Figiúirí Inchomparáide Féimheachta		
Dlínse	**2021**	**2020**
Éire	199	130
Sasana agus an Bhreatain Bheag	8,688	14,112
Tuaisceart Éireann	107	204

Fíor 6: *Breithnithe féimheachta de réir dlínse*

Beag beann ar an méadú 53%, bhí an líon foriomlán daoine aonair a breithníodh ina bhféimheach fós réasúnta íseal. Is léiriú é sin ar an laghdú fadtéarmach ar an líon daoine a bhfuil féimheacht á lorg acu (2019 – 263 chás).

Bhí an méadú ar an líon cásanna in Éirinn sa bhliain 2021 bunoscionn leis an treocht i dTuaisceart Éireann, i Sasana agus sa Bhreatain Bheag, áit ar lean an figiúr de bheith ag laghdú sa bhliain 2021.

B'ionann agus 169 nduine an líon féichiúnaithe a rinne achainí chuig an Ard-Chúirt ar son a bhféimheachta féin le linn na bliana, i gcomparáid le 118 nduine sa bhliain 2020. Tá an figiúr sin cothrom le méadú 51 duine. Thionscain creidiúnaithe 30 féimheacht le linn na bliana, i gcomparáid le 12 cheann sa bhliain 2020. Tá an figiúr sin cothrom le méadú 18 gcinn. Mar gheall ar a chasta atá siad, tá sé fós dúshlánach féimheachtaí a riar.

Cineál Cáis, 2021	Miondealú, 2021
Creidiúnaí achainíoch	15.07%
Féinbhreithniú	84.93%

Fíor 7: *Breithnithe féimheachta de réir cineál achainígh*

Cur Síos	Méid
Díol urrús	€2,446,163
Fáltais ó thalamh agus foirgnimh	€2,755,720
Fáltais ó fhiachais dhlite agus ó fhoinsí eile	€1,224,297
Ioncam cíosa ó réadmhaoine	€582,271
Orduithe Íocaíochta Ioncaim	€561,006
Tiontú pleananna pinsean ina n-airgead	€425,888
Iomlán	**€7,995,345**

Fíor 8: *Réadú sócmhainní féimheachta*

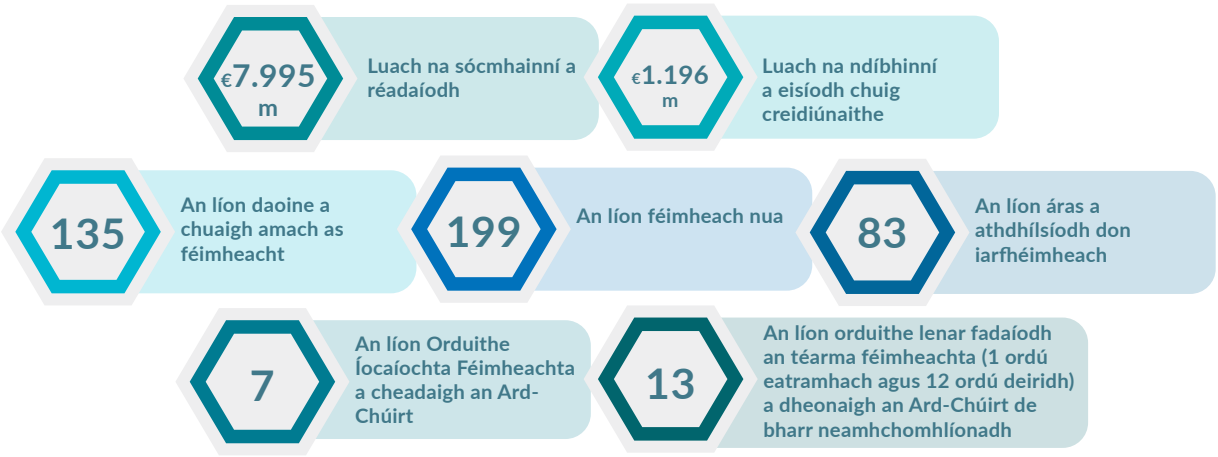

5.3 An Bhliain atá Romhainn

Rinne an tSeirbhís Dócmhainneachta clár fairsing soláthair a sheoladh agus a chur i gcrích sa bhliain 2021 i ndáil le córas nua bainistíochta cásanna féimheachta a áirithiú. Tá sé beartaithe conradh a dhámhachtain agus an córas nua a chur chun feidhme le linn na bliana 2022.

Ar aon dul le cur chun feidhme an chórais bainistíochta cásanna féimheachta, leanfaidh an rannóg le faireachán a dhéanamh ar a cuid oibríochtaí, agus le hiad a fheabhsú, ar mhaithe le cur chuige nuálach éifeachtúil a chothú i leith a cuid spriocanna agus cuspóirí gnó a bhaint amach.

Ba cheart go rannchuideodh an obair sin le heastáit a bhainistiú ar bhealach rianúil, agus tairbhí an chórais féimheachta á soláthar d'fhéichiúnaithe, le sócmhainní a réadú go pras agus le díbhinní a íoc go pras le creidiúnaithe.

5.4 Athbhreithniú ón gCúirt ar Chomhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta ar Diúltaíodh Dóibh (Athbhreithnithe Alt 115A)

Le halt 115A den Acht a tugadh isteach ag deireadh na bliana 2015, foráiltear do shásra trína bhféadfar Comhshocraíochtaí beartaithe Dócmhainneachta Pearsanta ar diúltaíodh dóibh ag an gcruinniú reachtúil creidiúnaithe a chur faoi réir athbhreithniú ón gcúirt. Leasaíodh na forálacha a bhaineann leis an alt sin den Acht arís eile sa bhliain 2021. Ba é an príomhathrú a rinneadh orthu ná deireadh a chur leis an gceanglas gur ghá go raibh riaráiste ar fhéichiúnaí ag an 1 Eanáir 2015 nó gur ghá go ndearna féichiúnaí a raibh riaráiste air/uirthi roimh an 1 Eanáir 2015 comhshocraíocht aisíocaíochta eile leis an gcreidiúnaí urraithe lena mbaineann. Ar threoir a fháil ó fhéichiúnaí, féadfaidh cleachtóir dócmhainneachta pearsanta iarratas a dhéanamh ar ordú ón gCúirt lena ndeimhnítear teacht i bhfeidhm na Comhshocraíochta beartaithe Dócmhainneachta Pearsanta. I gcás go n-éireoidh leis an athbhreithniú ón gCúirt, deonóidh an Chúirt an t-ordú sin agus tiocfaidh an Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta i bhfeidhm. Léirítear sa tábla ar an gcéad leathanach eile an líon iarratas ar athbhreithniú alt 115A a fuarthas agus a cuireadh ar aghaidh suas go deireadh na bliana agus stádas na n-iarratas sin.

5.4.1 ATHBHREITHNITHE ALT 115A ÓN gCÚIRT AMHAIL DEIREADH MHÍ NA NOLLAG 2021

Cinntear formhór na n-iarratas ar athbhreithniú ar bhonn na n-argóintí a chuirtear síos maidir le fiúntas tráchtála gach cáis, lena n-áirítear inbhuanaitheacht na dtograí agus méid an dochair líomhnaithe a rinneadh do chreidiúnaithe. Bhí sé dúshlánach cásanna beo a thabhairt chun críche arís eile sa bhliain 2021, mar gheall ar imthosca a lán féichiúnaithe le linn phaindéim Covid-19. Is dóigh go mbeidh cuid mhór cásanna den sórt sin fós beo go dtí go mbeidh cinnteacht ann maidir le himthosca féichiúnaithe sa todhchaí. D'ainneoin na moilleanna sin, leanann na Cúirteanna le béim a leagan ar an ngá atá ann le cásanna a thabhairt chun críche a luaithe is féidir. Toisc eile ina leith sin is ea an líon achomharc a dhéantar in aghaidh breitheanna ón gCúirt Chuarda.
Maidir leis sin, i líon beag cásanna, is féidir go mbeidh an toradh ar ní sonrach amháin ábhartha don dul chun cinn ar líon mór cásanna eile. Tugtar faoi deara freisin, áfach, gur cosúil go bhfuil méadú ann ar an líon cásanna atá á réiteach trí idirbheartaíocht socraíochta. Is dóigh go gcabhróidh an méid sin le híoslaghdú a dhéanamh ar mhoilleanna ar chásanna a réiteach sa todhchaí.

Bhreathnaigh an tSeirbhís Dócmhainneachta treocht anuas i ndáil leis an líon agóidí atá á gcomhdú in aghaidh iarratais a dhéantar faoi alt 115A. Tá an líon iarratas a rinneadh le linn na bliana (285 cinn) i bhfad níos ísle ná an figiúr don bhliain 2020 (402 cheann), agus an laghdú sin ag teacht sna sála ar an laghdú, ó 565 cinn sa bhliain 2018 go 432 cheann sa bhliain 2019, a tháinig ar an líon iarratas cheana féin. Is féidir cuid den laghdú sin a chur i leith laghdú ginearálta ar an líon iarratas a rinneadh ar fhaoiseamh fiachais le linn na bliana mar thoradh ar phaindéim Covid-19. Rud eile a d'fhéadfadh a bheith taobh thiar den laghdú is ea teacht chun cinn leanúnach dhlí-eolaíocht na hArd-Chúirte, lena dtugtar soiléire maidir le gnéithe áirithe den reachtaíocht. Is dóigh gur léiriú é freisin ar an leibhéal méadaithe teagmhála a dhéantar idir cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus creidiúnaithe d'fhonn teacht ar réitigh chuí trí dhíospóireacht agus trí athrú a dhéanamh ar thograí a cheadaigh na Cúirteanna ina dhiaidh sin. Idir an dá linn, leanann an tSeirbhís Dócmhainneachta le geallsealbhóirí a choinneáil ar an eolas faoi aon fhorbairtí trí na rChoimrí tréimhsiúla a chuireann sí ar fáil.

Iarratais Alt 115A sa bhliain 2021	282

Agóidí ó Chreidiúnaithe	173 (63%)

Comhshocraíochtaí a Ceadaíodh go dtí seo	Tar éis Athbh-reithnithe	Tar éis Athbhreithnithe - Tá an tAchomharc ón gCreidiúnaí Gníomhach	Deimhníodh tar éis Achomhairc ó Chreidiúnaí	Tar éis Achomhairc ó Fhéichiúnaí	Iomlán	%
Gan Agóid a Fháil	377				377	
Ar Thoiliú	94		7	52	153	
Ar Thoiliú - Faoi Réir Athrú	125		1	58	184	
Tar éis Agóid a Fháil	230	4	17	40	291	
Iomlán na gCom-hshocraíochtaí a Ceadaíodh	826	4	25	150	1005	49%

Comhshocraíochtaí Nár Ceadaíodh	Tar éis Athbh-reithnithe	Tar éis Athbhreithnithe - Tá an tAchomharc ón bhFéichiúnaí Gníomhach	Cúlghaireadh tar éis Achomhairc ó Chreidiúnaí	Tar éis Achomhairc ó Fhéichiúnaí	Iomlán	%
De bharr Tarraingt Siar	22				22	
Ar Thoiliú	168			146	314	
De bharr Diúltú	500	59	1	159	719	
Iomlán na gCom-hshocraíochtaí Nár Ceadaíodh	690	59	1	305	1055	51%

Iomlán na nIarratas ar Tugadh Breitheanna ina leith	**1516**	**63**	**26**	**455**	**2060**	
Iarratais atá Gníomhach ar Athbhreithniú					**336**	
Iomlán na nIarratas a Rinneadh					**2396**	

**Is eol don tSeirbhís Dócmhainneachta go raibh cásanna ann inar taifeadadh gur seasadh leis an agóid ó chreidiúnaí ach inar thángthas ar shocraíocht tar éis idirbheartaíochta idir an féichiúnaí agus an creidiúnaí lena mbaineann. Níl aon sonraí ar fáil faoi na cásanna sin, áfach.*

Achoimre ar Rialuithe Suntasacha ón gCúirt sa bhliain 2021

Leagtar amach sa tábla thíos na breitheanna suntasacha a thug an Ard-Chúirt le linn na bliana 2021. Ba faoi alt 115A a tionscnaíodh formhór na gcásanna lena mbaineann. Tá na breitheanna sin ar fáil freisin ar shuíomh Gréasáin na Seirbhíse Cúirteanna ag www.courts.ie.

Cás	Na príomh-shaincheisteanna ar déileáladh leo	Dáta	Hipearnasc chuig an mbreithiúnas
Cremin	Fiachas iomchuí; inbhuanaitheacht; a chuí atá an Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta	05/02/2021	
Barry	A bhailí atá an Deimhniú Cosantach	04/03/2021	
Horan	Fiachas iomchuí; íocaíochtaí cíosa a chur ar ceal	12/03/2021	
Quirke	Costais a bhaineann le himthosca speisialta; inacmhainneacht; costais na Comhshocraíochta Dócmhainneachta Pearsanta; iompar an fhéichiúnaí	16/03/2021	
Fennell	Téarma an mhorgáiste a fhadú (alt 115A)	29/04/2021	
Kirwan	Téarma an mhorgáiste a fhadú (alt 115)	15/05/2021	
Fitzpatrick/ McKiernan	Dócmhainneacht i gcomhthéacs aisíocaíochta trádstórais amach anseo Sochair phinsin	27/08/2021	
Gallagher	Ioncam a mheasúnú agus a dheimhniú	02/11/2021	
Drew	Fiachas iomchuí	15/11/2021	

5.5 Tionscadal Phoenix

Bhailigh an tSeirbhís Dócmhainneachta aiseolas ó gheallsealbhóirí seachtracha agus inmheánacha araon maidir le feidhmiúlacht agus comhéadan an chórais bainistíochta cásanna darb ainm Phoenix. Cuireadh an córas sin chun feidhme ar dtús i mí Mheán Fómhair 2020 agus cumasaítear leis do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus d'idirghabhálaithe ceadaithe cásanna ar son Fógraí Faoisimh Fiachais, Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta a chur faoi bhráid na Seirbhíse Dócmhainneachta. Tar éis sainaithint a dhéanamh ar shraith feabhsuithe chun na bogearraí a dhéanamh níos éifeachtúla agus níos so-úsáidte, tá an tSeirbhís Dócmhainneachta ag obair i gcomhar leis an soláthraí bogearraí anois chun feabhas a chur ar fheidhmeanna sonracha Phoenix chun go mbeidh sé níos éasca cásanna a iontráil, a chur ar aghaidh agus a bhainistiú. Tá an obair sin á déanamh mar chuid de na feidhmeanna atá ag an tSeirbhís Dócmhainneachta chun iarratais a bhainistiú agus a phróiseáil agus chun cláir a chothabháil.

5.6 Tionscadal Idirnascaire an Aontais Eorpaigh

Is féidir Cláir Dhócmhainneachta an Aontais Eorpaigh a úsáid chun eintitis dhócmhainneacha laistigh den Aontas a chuardach, cibé acu is daoine nádúrtha nó daoine dlítheanacha iad. Tá trí thír déag den Aontas comhtháite leis na cláir sin faoi láthair, a fhágann gur féidir eintitis dhócmhainneacha sna tíortha sin a chuardach. Tá an tSeirbhís Dócmhainneachta ag obair leis an tSeirbhís Chúirteanna (Oifig an Scrúdaitheora) agus leis an Oifig um Chlárú Cuideachtaí chun faisnéis chomhdhlúite a sholáthar do Chlár Dócmhainneachta an Aontais Eorpaigh ar mhaithe lena chinntiú go mbeidh eintitis dhócmhainneacha in Éirinn le feiceáil tar éis cuardaigh a dhéanamh ar Chlár an Aontais. Cuireadh tús leis an tionscadal seo sa bhliain 2021 agus táthar ag súil leis go gcuirfear i bhfeidhm sa bhliain 2022 é. Tá an obair seo ar siúl chun a chinntiú go gcomhlíonfar Airteagal 25 (Cláir dhócmhainneachta a idirnascadh) de Rialachán (AE) 2015/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 20 Bealtaine 2015 maidir le himeachtaí dócmhainneachta.

Tar éis sainaithint a dhéanamh ar shraith feabhsuithe chun na bogearraí a dhéanamh níos éifeachtúla agus níos so-úsáidte, tá an tSeirbhís Dócmhainneachta ag obair i gcomhar leis an soláthraí bogearraí anois chun feabhas a chur ar fheidhmeanna sonracha Phoenix chun go mbeidh sé níos éasca cásanna a iontráil, a chur ar aghaidh agus a bhainistiú.

6 Reachtaíocht

Sa bhliain 2017, d'iarr an Roinn na tuairimí ó pháirtithe leasmhara maidir le hoibriú Chuid 3 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012. Foráiltear le Cuid 3 don mhíniú ar na trí phróiseas réitigh fiachais atá ar fáil d'fhéichiúnaithe dócmhainneacha (Fógraí Faoisimh Fiachais, Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta) agus d'oibriú na bpróiseas sin i gcleachtas.

Rinne an tSeirbhís Dócmhainneachta aighneacht chuimsitheach chuig an Roinn inar sainaithníodh na réimsí ar dúshláin iad d'oibriú éifeachtúil an phróisis dócmhainneachta agus rinne sí moltaí maidir le roinnt réimsí a d'fhéadfadh déileáil leis na dúshláin sin ar mhaithe leis na geallsealbhóirí uile. Sa bhliain 2020, d'athbhreithnigh an tSeirbhís Dócmhainneachta an aighneacht uaithi chun a chinntiú go bhfuil na moltaí cothrom le dáta fós agus chun a dhéanamh amach ar cheart moltaí nua a dhéanamh nó nár cheart, agus é mar sprioc aici éifeachtúlachtaí a bhrú chun cinn, bacainní ar iontráil a laghdú, agus feabhas a chur ar an bpróiseas foriomlán ar shlí eile.

I mí na Bealtaine 2021, tugadh roinnt leasuithe práinneacha isteach tríd an Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú), 2021 (Uimh. 10 de 2021). Leis an reachtaíocht nua, déantar dornán athruithe tábhachtacha ar an dlí maidir le dócmhainneacht phearsanta chun déileáil le héifeachtaí phaindéim Covid-19. Foráiltear léi do chruinnithe fíorúla idir féichiúnaithe agus comhairleoirí dócmhainneachta agus cumasaítear léi do dhaoine a bhfuil riaráiste morgáiste orthu athbhreithniú ón gcúirt ar a gComhshocraíocht bheartaithe a lorg má vótálann creidiúnaithe ina haghaidh. Ní fhéadfaidh creidiúnaithe teagmháil a dhéanamh le féichiúnaí ná fiachais a shaothrú go ceann 70 lá i gcás go n-iarrann féichiúnaí cabhair agus go bhfaigheann sé/sí deimhniú cosantach. Foráiltear leis an reachtaíocht nua go bhféadfaidh cúirt 40 lá sa bhreis a chur leis an tréimhse 70 lá sin in imthosca eisceachtúla. Fágann an tAcht freisin go bhfuil sé níos fusa d'fhéichiúnaí cáiliú le haghaidh Fógra Faoisimh Fiachais, ar dá bhun a fhéadfar fiachais suas le €35,000 atá ar dhaoine a bhfuil beagán sócmhainní agus beagán ioncaim spártha acu a dhíscríobh. Cuirtear ar chumas cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta leis freisin níos mó cúraimí a tharmligean chuig ball dá bhfoireann nó chuig comhghleacaí, lena n-áirítear cathaoirleacht a dhéanamh ar chruinniú creidiúnaithe, mar shampla.

Tá an tSeirbhís Dócmhainneachta ag súil leis go ndéanfar athruithe tábhachtacha eile ar an reachtaíocht dócmhainneachta pearsanta roimh i bhfad i mBille eile agus leanfaidh sí le hobair i ndlúthchomhar leis an Roinn Dlí agus Cirt chun dul chun cinn a dhéanamh ar na hathruithe riachtanacha sin.

Tá an tSeirbhís Dócmhainneachta ag súil leis go ndéanfar athruithe tábhachtacha eile ar an reachtaíocht dócmhainneachta pearsanta roimh i bhfad i mBille eile agus leanfaidh sí le hobair i ndlúthchomhar leis an Roinn Dlí agus Cirt chun dul chun cinn a dhéanamh ar na hathruithe riachtanacha sin.

7 Cumarsáid

Tá Grúpa tiomnaithe Tionscadail Cumarsáide i bhfeidhm ag an tSeirbhís Dócmhainneachta. Cuimsíonn an grúpa ionadaithe trasrannóige na heagraíochta agus tá sé mar chúram air gníomhaíochtaí cumarsáide a phleanáil agus a chomhordú chun a chinntiú go scaiptear teachtaireachtaí tábhachtacha ar gach geallsealbhóir trí na cainéil chuí.

Le linn na bliana 2021, chomhordaigh an grúpa feachtais faisnéise, rinne sé idirchaidreamh leis na meáin agus chinntigh sé go raibh rochtain éasca ag ár spriocphobal ar shuíomhanna Gréasáin, foilseacháin agus foinsí faisnéise gaolmhara na Seirbhíse Dócmhainneachta.

7.1 Feachtas Faisnéise na Bliana 2021

Faoi mar a tharla i mblianta roimhe, reáchtáil an tSeirbhís Dócmhainneachta mórfheachtas 'Back on Track' (www.backontrack.ie) i dtús na bliana, ar tréimhse í ina bhfuil daoine ag déanamh machnamh ar a gcaiteachas um Nollaig agus ina bhféadfadh go mbeadh deacrachtaí airgeadais ag teacht orthu. Reáchtáladh an feachtas ina dhá bhabhta idir mí Eanáir agus deireadh mhí Aibreáin. Ba é cuspóir an fheachtais ná leanúint le cur leis an bhfeasacht agus an tuiscint ar na réitigh fiachais a bhforáiltear dóibh sa reachtaíocht dócmhainneachta agus tuilleadh oscailteachta a spreagadh maidir le fadhbanna fiachais a phlé.

Ba é príomhtheachtaireacht an fheachtais ná an brú ollmhór a ghabhann le fiachas agus an faoiseamh mór a mhothaíonn daoine a luaithe a lorgaíonn siad cabhair. Bhí an spriocphobal cosúil, den chuid is mó, leis an spriocphobal le haghaidh feachtais roimhe, ba iad sin: daoine atá 35 bliana d'aois nó níos sine agus atá i gcruachás airgeadais. Díríodh go sonrach ar na hearnálacha sin ina ndearna paindéim Covid-19 difear do dhaoine, i.e., fáilteachas, siamsaíocht, iompar, miondíol, etc.

Ós rud é go bhfaigheann daoine faisnéis ar bhealaí difriúla, agus go súnn siad faisnéis isteach ar bhealaí difriúla, úsáideadh raon cineálacha difriúla cur chuige chun éifeachtacht ár gcumarsáidí a uasmhéadú. Úsáideadh cainéil éagsúla meán le linn an fheachtais, lenar áiríodh fógraí ar an teilifís, ar fhíseán ar éileamh, ar thaispeántais dhigiteacha, ar an raidió, ar mheáin dhigiteacha fuaime agus sa phreas. Tarraingíodh aird san fheachtas ar an mbrú ollmhór a ghabhann le fiachas agus ar an bhfaoiseamh mór a mhothaíonn daoine a luaithe a thugann siad aghaidh ar a staid agus a lorgaíonn siad cabhair. I gcomhthráth leis an bhfeachtas, ghlac Stiúrthóir na Seirbhíse Dócmhainneachta páirt i roinnt agallamh ar an raidió chun daoine a bhfuil fiachas orthu a spreagadh aghaidh a thabhairt ar a staid agus teagmháil a dhéanamh le cleachtóir dócmhainneachta pearsanta nó le hidirghabhálaí ceadaithe chun a fháil amach cé na roghanna a bheadh ar fáil dóibh. Bhí feidhmíocht láidir ag an bhfeachtas ar fud gach cainéil meán agus chomhlíon sé eochairtháscairí feidhmíochta.

Cuireadh feachtas ar siúl ina dhiaidh sin idir mí an Mheithimh agus mí na Samhna, rud a seoladh ina thrí cinn de bhabhtaí dhá sheachtain. Forbraíodh an feachtas sin tar éis meastóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht an fheachtais scoilte a reáchtáladh thar an gcéad cheithre mhí den bhliain. Áiríodh leis an bhfeachtas fógraí ar fhíseán ar éileamh, ar mheáin dhigiteacha fuaime agus ar an raidió, mar aon le seimineár Gréasáin a beoshruthaíodh.

Le linn na bliana, chuaigh an tSeirbhís Dócmhainneachta i dteagmháil le roinnt eagraíochtaí agus gníomhaireachtaí a bhíonn i dteagmháil le daoine a bhfuil fadhbanna fiachais acu.

7.2 Aitheantas Aontaithe an Rialtais

Ghlac an tSeirbhís Dócmhainneachta aitheantas aontaithe Rialtas na hÉireann le linn na bliana. Tugadh an t-aitheantas aontaithe isteach mar chuid de thionscnamh a bhfuil mar aidhm leis cumarsáidí rialtais a chuíchóiriú agus teagmháil a dhéanamh le saoránaigh ar bhealach níos simplí agus níos éifeachtaí. Tá sé sin an-tábhachtach don tSeirbhís Dócmhainneachta, toisc go bhfuilimid ag iarraidh gurbh eol do dhaoine atá i gcruachás airgeadais go bhfaighidh siad an fhaisnéis a theastaíonn uathu ón tSeirbhís Dócmhainneachta.

7.3 Taighde ó ESRI

Le linn na bliana 2021, sheol an Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI) taighde iompraíochta thar ceann na Seirbhíse Dócmhainneachta maidir leis an nglacadh le réitigh fiachais na Seirbhíse. Bhí sé mar aidhm shonrach leis an taighde sin eolaíocht iompraíochta a úsáid chun cabhrú le hiasachtaithe gabháil don phróiseas dócmhainneachta agus leas a bhaint as an raon réiteach dócmhainneachta pearsanta atá ar fáil. Dearadh turgnamh mar chuid den taighde sin, rud ar ghlac níos mó ná 1,000 duine aonair páirt ann. Bhí sé mar aidhm leis an turgnamh sin a thuiscint conas a théann cur i láthair na faisnéise iomchuí faoi na réitigh dhifriúla i bhfeidhm ar fhéichiúnaithe féideartha agus conas a ghníomhaíonn siad dá bhun agus conas a d'fhéadfaí an cur i láthair sin a fheabhsú chun a chinntiú go mbeidh sé níos sothuigthe agus níos tarraingtí.

7.4 Suíomh Gréasáin Nua 'Back on Track'

Chuir an tSeirbhís Dócmhainneachta tairiscint amach sa bhliain 2021 le haghaidh suíomh Gréasáin nua a fhorbairt lena chur in áit an tsuímh reatha backontrack.ie, rud a forbraíodh ar dtús sa bhliain 2014. Dámhadh conradh don tairiscint is buntáistí go heacnamaíoch. Tosófar ag obair ar an suíomh Gréasáin nua go luath sa bhliain 2022, agus aird á tabhairt ar na ceachtanna a foghlaimíodh ón tuarascáil ó ESRI agus ar a bhfuil ar eolas againn cheana féin faoinár spriocphobal.

8 Abhaile

Seoladh Abhaile, an 'Scéim um Chabhair agus Comhairle d'Iasachtaithe a bhfuil Riaráiste Morgáiste Tí orthu', an 22 Iúil 2016 agus tá sé á chomhordú ag an Roinn Dlí agus Cirt agus ag an Roinn Coimirce Sóisialaí. Tá Abhaile á oibriú ag roinnt gníomhaireachtaí i gcomhar lena chéile, lena n-áirítear an tSeirbhís Bhuiséadta agus Chomhairle Airgid (MABS), an Bord um Chúnamh Dlíthiúil, an Bord um Fhaisnéis do Shaoránaigh agus an tSeirbhís Dócmhainneachta. Faoin scéim, a bheidh ar siúl suas go deireadh na bliana 2022 anois tar éis don Rialtas í a fhadú i mí Mheán Fómhair 2019, soláthraítear raon seirbhísí chun cabhrú le daoine a bhfuil riaráiste morgáiste orthu agus, trí dhearbhán a n-eisíonn MABS go lárnach é, tairgtear rochtain saor in aisce ar chomhairle maidir le cúrsaí airgeadais agus dlí trí phainéil gairmithe cáilithe rialáilte.

Coimeádann an tSeirbhís Dócmhainneachta painéal cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta, a gcistítear iad chun comhairle agus cabhair neamhspleách airgeadais a thabhairt saor in aisce d'iasachtaithe incháilithe. Próiseálann sí na héilimh ó na cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta sin freisin. Tháinig painéal nua cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta Abhaile i bhfeidhm i dtús mhí an Mhárta 2020 tar éis téarmaí agus coinníollacha na scéime a athbhreithniú. Bhí 52 chleachtóir dócmhainneachta pearsanta ann ar an bpainéal amhail an 10 Nollaig 2021. Eisíodh leagan nuashonraithe de na Téarmaí agus na Coinníollacha an 10 Nollaig 2021 de bhun thabhairt isteach an Achta um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú), 2021. Áiríodh leis an nuashonrú sin deireadh a chur leis an srian á rá nach bhféadfadh ach iasachtaithe a raibh riaráiste morgáiste orthu an 1 Eanáir 2015 nó roimh an dáta sin incháilithe chun iarratas a dhéanamh ar athbhreithniú alt 115A. Glacadh le cruinnithe digiteacha mar mhodh comhairliúcháin freisin.

Éascaítear le scéim Abhaile sreabhadh réidh faisnéise idir MABS agus cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta go háirithe, rud atá tábhachtach nuair atáthar ag féachaint le freastal ar iasachtaithe agus cabhair a thabhairt dóibh ar bhealach comhtháite ag an am is cuí. Sa bhliain 2021:

- eisíodh 1,203 dhearbhán chuig iasachtaithe le haghaidh comhairliúchán saor in aisce le cleachtóir dócmhainneachta pearsanta de réir thaifid MABS; agus
- rinne na cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta sin a chuir comhairliúchán i gcrích le hiasachtaithe 946 dhearbhán a fhuascailt.

Bhí laghdú 34.37% agus 42.77% faoi seach ann ar an líon ceann de dhearbháin cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta Abhaile a eisíodh agus a fuasclaíodh ina dhiaidh sin sa bhliain 2021 i gcomparáid leis an bhfigiúr don bhliain 2020. Is i leith thionchar phaindéim Covid-19 go príomha a chuirtear an laghdú sin ar ghníomhaíocht, lenar áiríodh an leanúint de na tacaí rialtais, an maolú ar an mbrú ó chreidiúnaithe morgáiste, agus an laghdú ar an líon éisteachtaí sealbhaithe sna cúirteanna. Dá ainneoin sin, chonacthas arís eile sa bhliain 2021 an treocht dhearfach a tugadh faoi deara an bhliain roimhe, áit a bhfuil formhór na n-iasachtaithe a théann i dteagmháil le cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta níos mó ná dhá bhliain chun deiridh lena morgáiste. Is ionann na daoine sin agus spriocphobal na scéime.

Tá anailís ar aschuir phainéal cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta Abhaile ó sheoladh na scéime go deireadh na bliana 2021 curtha i láthair anois. Tá anailís níos doimhne déanta ina dhiaidh sin ar na torthaí a baineadh amach d'fhéichiúnaithe ar fhuascail cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta dearbháin ina leith i Ráithe 3 den bhliain 2020.

Tá réitigh á mbaint amach go tráthúil d'iasachtaithe trí phainéal cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta Abhaile agus tá a lán díobh á dtarchur ónár gcomhghleacaithe i MABS. Tá 84.5% de na hiasachtaithe atá i gceist sa chatagóir dheacair daoine atá níos mó ná dhá bhliain chun deiridh lena morgáiste. Moladh réiteach reachtúil do 73% do na hiasachtaithe sin.

8.1 Anailís ar Phainéal Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta Abhaile – Aschuir agus Torthaí d'Iasachtaithe

Úsáidtear dhá chineál táscaire chun anailís a dhéanamh ar rath an phainéil cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta trí scéim Abhaile:

A. Táscairí aschuir, lena dtugtar faisnéis chúlra a bhaineann leis an nglacadh leis an scéim trí dhearbháin cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta a eisiúint agus a fhuascailt (mar atá léirithe thíos ó sheoladh na scéime sa bhliain 2016 go deireadh na bliana 2021); agus

B. Táscairí toraidh, lena léirítear na torthaí a baineadh amach amhail Lúnasa 2021 d'iasachtaithe ar fuasclaíodh dearbháin cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta ina leith i Ráithe 3 den bhliain 2020 (bunaithe ar shampla ionadaíoch ón 'Anailís Iniúchta Dhomhain').

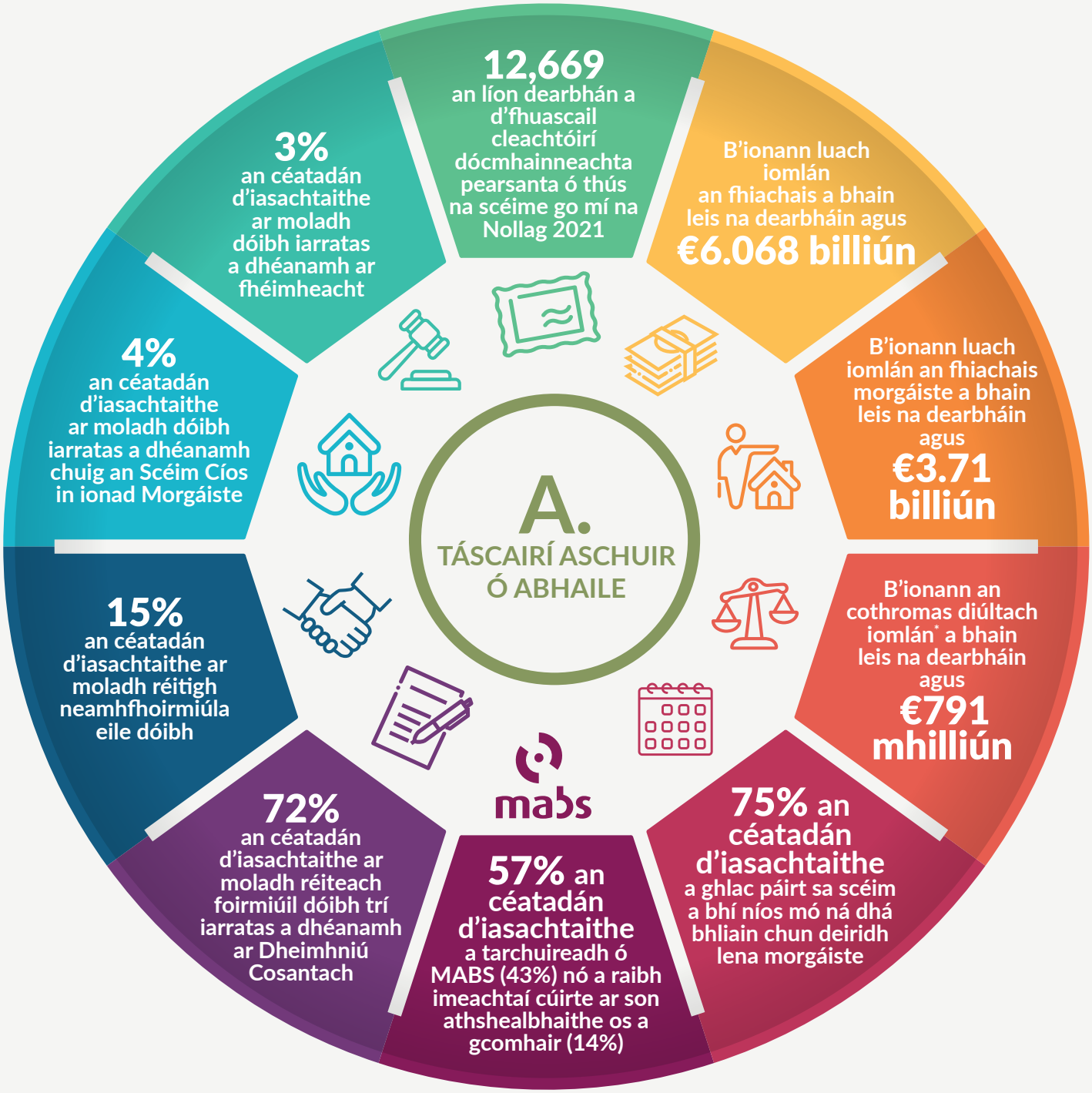

* *Cothromas diúltach – is ísle luach na réadmhaoine ná luach an mhorgáiste atá dlite*

B. TORTHAÍ – AN ANAILÍS INIÚCHTA DHOMHAIN SA BHLIAIN 2021

Faoin scéim, athbhreithníonn an cleachtóir dócmhainneachta pearsanta imthosca airgeadais an iasachtaí agus déanann sé/sí moladh chun aghaidh a thabhairt ar a d(h)eacrachtaí airgeadais. Is é cuspóir na 'hAnailíse Iniúchta Dhomhain' a dhéantar gach bliain a scrúdú cad a tharla don iasachtaí tar éis an mholta sin. Ní fhéadfar scrúdú den sórt sin a dhéanamh ach amháin go cúlghabhálach ós rud é go léirítear i sonraí ón tSeirbhís Dócmhainneachta gur tharla sé, maidir le cásanna ar thángthas ar Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta iontu sa bhliain 2021, gur thóg sé pas beag níos mó ná sé seachtaine ar an meán chun Deimhniú Cosantach a fháil agus gur thóg sé ceithre seachtaine eile is tríocha (níos mó ná ocht mí) ar an meán chun ceadú do Chomhshocraíocht a fháil ón gcúirt.

Baineann an 'Anailís Iniúchta Dhomhain' a rinneadh sa bhliain 2021 le 374 iasachtaí ar fhuascail cleachtóir dócmhainneachta pearsanta dearbhán ina leith i Ráithe 3 den bhliain 2020. Tá miondealú ar na torthaí a baineadh amach do na hiasachtaithe sin amhail Lúnasa 2021 tugtha thíos (Fíor B1). Tugtar leis an ngrafaic faisnéise ina dhiaidh sin forbhreathnú ar phríomhfhionnachtana na hAnailíse Iniúchta Dhomhain.

- Tá réiteach i bhfeidhm ag 160 iasachtaí (43%); idir réitigh fhoirmiúla (27%) agus réitigh neamhfhoirmiúla (16%) – tá Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta i bhfeidhm ag 101 dhuine, tháinig 58 nduine ar réiteach neamhfhoirmiúil (lenar áiríodh 20 duine a rinne iarratas rathúil ar Chíos in ionad Morgáiste), agus breithníodh iasachtaí amháin ina f(h)éimheach.
- Tá 81 iasachtaí (22%) ag obair lena gcleachtóir dócmhainneachta pearsanta chun teacht ar réiteach foirmiúil – tá 42 dhuine i mbun phróiseas athbhreithnithe alt 115A, tá réiteach foirmiúil á bhreithniú ag 27 nduine, tá sé beartaithe ag aon duine dhéag iarratas a dhéanamh ar Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta an athuair tar éis diúltú don chéad Chomhshocraíocht a shaothraigh siad, agus tá iasachtaí amháin ag smaoineamh faoi achainí a dhéanamh le haghaidh féimheachta.
- Tá 31 iasachtaí (8%) ag lorg réiteach neamhfhoirmiúil – tá 15 dhuine ag obair lena gcleachtóir dócmhainneachta pearsanta chun Comhshocraíocht neamhfhoirmiúil a bhaint amach. Ina theannta sin, tarchuireadh 14 dhuine ar ais chuig MABS chun tacaíocht a fháil agus tarchuireadh an bheirt eile chuig tríú páirtithe chun Comhshocraíochtaí neamhfhoirmiúla a shaothrú.
- Ní dhearna 79 n-iasachtaí (21%) aon bheart eile tar éis dóibh moladh a fháil ón gcleachtóir dócmhainneachta pearsanta. Tabhair faoi deara go leanann cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta le hiarracht a dhéanamh dul i dteagmháil leis an gcohórt sin.
- Tá 23 iasachtaí (6%) aicmithe sa chatagóir 'ar an méar fhada'. Díobh sin, tá 22 réiteach iasachtaí ar an méar fhada mar gheall ar shaincheisteanna ioncaim a bhaineann le paindéim Covid-19 agus tá réiteach iasachtaí amháin ar an méar fhada ar feitheamh colscartha. Ba é an réiteach a moladh do gach duine de na hiasachtaithe sin ná iarratas a dhéanamh ar Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta.

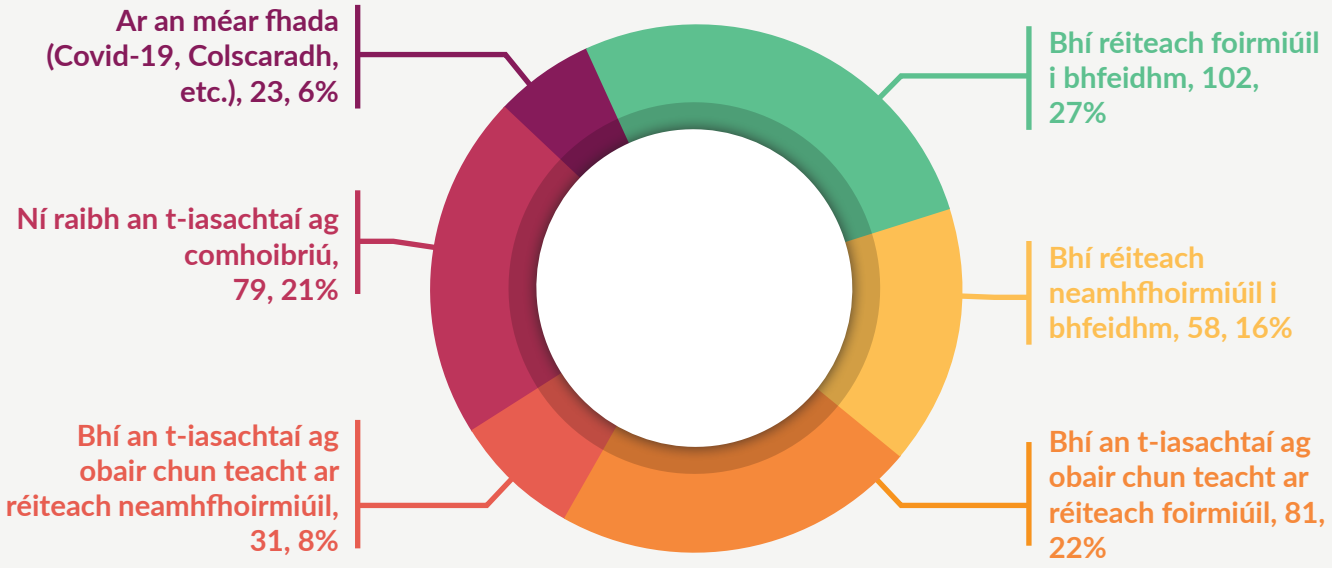

Fíor B1: *Miondealú ar thorthaí iasachtaithe ó Ráithe 3 den bhliain 2020 amach, dar le cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta i mí Lúnasa 2021: 374 iasachtaí sa sampla*

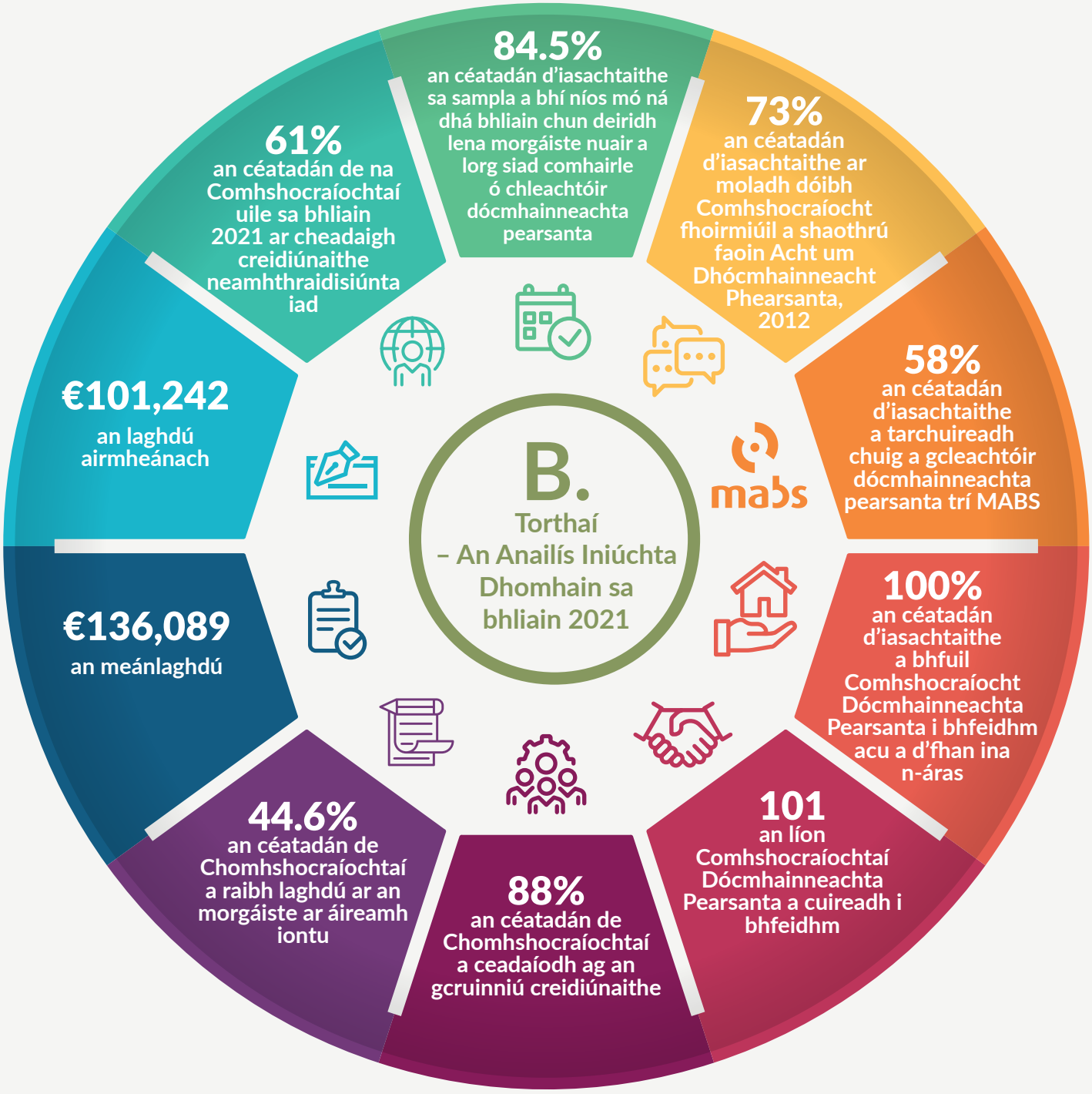

Fíor B2: *Bhí caipitliú riaráiste agus ansin fadú téarma ar na cineálacha athstruchtúraithe morgáiste is mó úsáid i gComhshocraíochtaí le creidiúnaithe traidisiúnta agus le creidiúnaithe neamhthraidisiúnta araon. Tá laghdú ar an bpríomhshuim/laghdú, atá ar an tríú cineál athstruchtúraithe is mó úsáid, níos coitianta i measc creidiúnaithe neamhthraidisiúnta ná i measc creidiúnaithe traidisiúnta.*

9 Geallsealbhóirí

Gníomhaíonn an tSeirbhís Dócmhainneachta mar údarás ar na roghanna reachtúla dócmhainneachta pearsanta atá ar fáil do dhaoine aonair a bhfuil deacrachtaí airgeadais acu. Chuige sin, téann an tSeirbhís Dócmhainneachta i dteagmháil le raon leathan geallsealbhóirí agus féachann sí le sonraí staitistiúla agus treochtaí ar ábhair spéise iad a thabhairt dóibh ar bhonn rialta maidir leis an nglacadh leis na roghanna sin, toisc gur ag athrú de shíor a bhíonn an timpeallacht ina n-oibríonn an reachtaíocht dócmhainneachta pearsanta. Rud suntasach ar leith is ea an teagmháil leanúnach a dhéanann an tSeirbhís Dócmhainneachta le roinnt geallsealbhóirí tábhachtacha amhail Cumann na gCleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta agus creidiúnaithe trí Chónaidhm Baincéireachta agus Íocaíochtaí Éireann. Léirigh tionchar leanúnach phaindéim Covid-19 cé chomh tábhachtach agus atá sé go n-oibreodh gach geallsealbhóir le chéile chun torthaí córa a bhaint amach d'fhéichiúnaithe agus do chreidiúnaithe. Beag beann ar na dúshláin a bhí i réim le linn na bliana, ghlac an creat dócmhainneachta pearsanta go geal leis na hathruithe reachtacha agus na hathruithe nós imeachta a tugadh isteach mar fhreagairt don phaindéim, rud a chuir le héifeachtúlacht an chreata do gach geallsealbhóir, lena n-áirítear na daoine sin a dteastaíonn cúnamh uathu.

9.1 Caiteachais Mhaireachtála Réasúnacha

Ceanglaítear ar an tSeirbhís Dócmhainneachta treoirlínte a ullmhú agus a eisiúint i dtaobh cad is caighdeán maireachtála réasúnach agus caiteachais mhaireachtála réasúnacha ann. Sheol an tSeirbhís Dócmhainneachta comhairliúchán poiblí cuimsitheach ar chaiteachais mhaireachtála réasúnacha i lár na bliana 2021. Bhí sé mar phríomhchuspóir leis an gcomhairliúchán sin gach geallsealbhóir a chur ar an eolas faoi na hathruithe a bhí beartaithe ar chaiteachais mhaireachtála réasúnacha. Tháinig an comhairliúchán sin sna sála ar an athbhreithniú a rinne an Chomhpháirtíocht Uinseannach um Cheartas Sóisialta ar an Íoschaighdeán Maireachtála Bunriachtanach, agus é i gceist leis aighneachtaí a fháil ar chomhdhéanamh na gcostas socraithe de chaiteachais mhaireachtála réasúnacha agus aiseolas a fháil ar an gcur chuige i leith na hathruithe ar na costais shocraithe a chur chun feidhme i gcleachtas. Tá an comhairliúchán poiblí críochnaithe anois agus breithníodh na freagraí a fuarthas lena linn. Táthar ag súil leis go bhfoilseofar treoirlínte athbhreithnithe maidir le caiteachais mhaireachtála réasúnacha go luath sa bhliain 2022 tar éis tuarascáil aiseolais a fhoilsiú.

Leanann an tSeirbhís Dócmhainneachta le dul i dteagmháil ghníomhach leis an gComhpháirtíocht Uinseannach um Cheartas Sóisialta. I mí na Nollag 2021, ghlac an tSeirbhís Dócmhainneachta páirt i seimineár Gréasáin a d'óstáil an Chomhpháirtíocht ar 'Íoschaighdeán Maireachtála Bunriachtanach – Buiséad Tagartha, Tar Éis Dhá Bhliain is Fiche'. Mionsonraíodh sa seimineár Gréasáin sin an obair a dhéanann an Chomhpháirtíocht chun sonraí fianaisebhunaithe a sholáthar faoi leordhóthanacht ioncaim trí íoschaighdeán maireachtála bunriachtanach a bhunú do chách.

9.2 An Coiste Maoirseachta ar Phrótacail

Bunaíodh an coiste sa bhliain 2015 chun faireachán agus cur chun cinn a dhéanamh ar chur chun feidhme praiticiúil na bProtocal um Fhógraí Faoisimh Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta ar chomhaontaigh na geallsealbhóirí éagsúla iad ar mhaithe le feabhas a chur ar oibriú foriomlán an chreata dócmhainneachta. Cuimsíonn an coiste ionadaithe do chreidiúnaithe, do ghrúpaí féichiúnaithe, do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus do dhaoine eile agus tháinig sé le chéile i mí Mheán Fómhair 2021. San am i láthair, tá an Coiste Maoirseachta ar Phrótacail ag obair chun na nithe seo a leanas a bhreithniú: (i) Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas ag céim athbhreithnithe bhliantúil; (ii) doiciméid um athrú; agus (iii) sceideal íocaíochtaí díbhinní.

9.3 An rChoimre do Gheallsealbhóirí

Foilsíodh dhá rChoimre do gheallsealbhóirí sa bhliain 2021, ceann amháin i mí an Mheithimh agus an ceann eile i mí na Nollag. Tá an rChoimre ar cheann de na príomh-mhodhanna cumarsáide idir an tSeirbhís Dócmhainneachta agus an mórphobal geallsealbhóirí. San rChoimre, a fhoilsítear ar shuíomh Gréasáin na Seirbhíse Dócmhainneachta, tugtar forbhreathnú beacht ar na gníomhaíochtaí atá ar bun laistigh den tSeirbhís Dócmhainneachta agus ar fhorbairtí tábhachtacha eile ar mhaithe le forbairt leanúnach an chreata dócmhainneachta pearsanta a éascú. Go háirithe, achoimrítear san rChoimre na mionsonraí is tábhachtaí faoi na breitheanna a tugadh i gcásanna cúirte ábhartha chun aird a tharraingt ar theacht chun cinn na réiteach reachtúil le himeacht ama agus ar shaincheisteanna ar ábhair spéise iad, agus tugtar naisc dhíreacha chuig breithiúnais scríofa ón gcúirt inti freisin.

9.4 An Nuachtlitir do Chleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta

Eisíodh nuachtlitir do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta i mí an Mheithimh 2021. Eisítear na nuachtlitreacha sin le ríomhphost chuig gach cleachtóir údaraithe dócmhainneachta pearsanta agus úsáidtear iad chun cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta a choinneáil ar an eolas faoi shaincheisteanna beartais agus teicniúla agus faoi mhíreanna praiticiúla i dtaca le teagmháil a dhéanamh leis an tSeirbhís Dócmhainneachta, go háirithe trína córas bainistíochta cásanna. Cartlannaítear na nuachtlitreacha do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus tá siad ar fáil tríd an tairseach forbartha gairmiúla do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta. Is é an aidhm atá leis an tairseach agus leis na nuachtlitreacha gníomhú mar stór faisnéise do gach cleachtóir, lena n-áirítear iad sin a údaraíodh le déanaí.

9.5 Cruinnithe Údarúcháin agus Athnuachana le Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta

Údaraíodh cúigear aonair chun gníomhú mar chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta sa bhliain 2021 tar éis próiseas a raibh i gceist leis cruinniú amháin ar a laghad a sheoladh le Rannóg Rialála na Seirbhíse Dócmhainneachta. Is é an t-eatramh údarúcháin do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta ná trí bliana. Bhí trí chleachtóir dócmhainneachta pearsanta dhéag le hathnuachan le linn na bliana. Díobh sin, chinn beirt gan athnuachan a n-údarúcháin a lorg agus bhí iarratas amháin fós á athbhreithniú. Tá samhlacha difriúla oibriúcháin in úsáid ag cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus, in imthosca inar cuireadh níos lú ná trí Chomhshocraíocht ar cheadaigh an chúirt iad i bhfeidhm sa tréimhse trí bliana roimhe, iarradh ar chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta ar mhian leo a n-údarú a athnuachan sa bhliain 2021 bualadh le Rannóg Rialála na Seirbhíse Dócmhainneachta. Ba é cuspóir na gcruinnithe sin a dhéanamh amach cé acu a bhí nó nach raibh na hacmhainní (acmhainn airgeadais san áireamh), na beartais, na nósanna imeachta, na córais agus na rialuithe a theastaíonn chun go gcomhlíonfaidh cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta a n-oibleagáidí faoin Acht agus na rialacháin arna ndéanamh faoin Acht fós leordhóthanach agus fós i bhfeidhm. De bhreis air sin, bhí na cruinnithe sin ina ndeis le haghaidh caidreamh a chothú agus plé a dhéanamh ar na deiseanna agus na dúshláin a bhí ann don phobal cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta. Cuireadh ocht gcruinniú den sórt sin ar siúl sa bhliain 2021. Ina theannta sin, d'iarr triúr cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta sa bhreis go scoirfí dá n-údarú roimh an dáta athnuachana.

9.6 Forbairt Ghairmiúil Leanúnach do Chleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta

I gcomhairle leis an tSeirbhís Dócmhainneachta, shainaithin Cumann na gCleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta roinnt réimsí a bhféadfaí díriú orthu le linn forbairt ghairmiúil leanúnach do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta. Rinne an Cumann clár cuimsitheach seimineár Gréasáin a fhorbairt agus a reáchtáil ansin idir mí an Mhárta agus mí Lúil 2021. Taifeadadh na seimineáir Ghréasáin sin chun go mbeadh

Eisítear na nuachtlitreacha sin le ríomhphost chuig gach cleachtóir údaraithe dócmhainneachta pearsanta agus úsáidtear iad chun cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta a choinneáil ar an eolas faoi shaincheisteanna beartais agus teicniúla agus faoi mhíreanna praiticiúla i dtaca le teagmháil a dhéanamh leis an tSeirbhís Dócmhainneachta, go háirithe trína córas bainistíochta cásanna.

rochtain éasca ag cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta orthu ina dhiaidh sin tríd an tairseach forbartha gairmiúla atá i bhfeidhm.

I mí na Nollag 2021, thionóil an tSeirbhís Dócmhainneachta cruinniú le cleachtóirí nua-údaraithe dócmhainneachta pearsanta chun a riachtanais oiliúna a phlé. Pléadh freisin bealaí ina bhféadfaí feabhas eile a chur ar an Teastas i gCleachtas Dócmhainneachta Pearsanta a soláthraíonn City Colleges é.

9.7 Teagmháil leis an tSeirbhís Bhuiséadta agus Chomhairle Airgid (MABS)

Leanann an tSeirbhís Dócmhainneachta le dul i dteagmháil le MABS mar chroí-gheallsealbhóir dá cuid. I mí na Bealtaine, sholáthair an tSeirbhís Dócmhainneachta seimineár Gréasáin ar líne dá cuid comhghleacaithe i MABS tar éis iarraidh uirthi déanamh amhlaidh. Soláthraíodh taispeántas de chóras Bainistíochta Cásanna na Seirbhíse Dócmhainneachta agus pléadh saincheisteanna amhail staitisticí faoi Fhógraí Faoisimh Fiachais agus treochtaí ar ábhair spéise iad lena linn. I mí na Samhna, bhuail an tSeirbhís Dócmhainneachta le hionadaithe do MABS agus don Bhord um Fhaisnéis do Shaoránaigh chun plé a dhéanamh ar cháilíochtaí agus ar fhorbairt ghairmiúil leanúnach i gcomhthéacs idirghabhálaithe ceadaithe. Eisíonn an tSeirbhís Dócmhainneachta fógraí chuig idirghabhálaithe ceadaithe, de réir mar is gá, maidir leis na seasaimh bheartais uaithi i ndáil le Fógraí Faoisimh Fiachais a phróiseáil agus a mhaoirsiú.

9.8 Teagmháil le Creidiúnaithe

Sheol an tSeirbhís Dócmhainneachta sraith cruinnithe idirphlé leis na príomhiasachtóirí miondíola, na príomhsheirbhíseoirí creidmheasa miondíola agus na príomhchistí miondíola le linn na bliana 2021. Is é cuspóir na gcruinnithe sin aiseolas a bhailiú faoi chur chun feidhme fhorálacha na nAchtanna um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012 go 2021, agus díospóireacht a éascú ar na saincheisteanna a théann i bhfeidhm ar an gcreat dócmhainneachta pearsanta de réir mar a fhorbraítear é. Is é aidhm na gcruinnithe idirphlé rialta sin bealach oscailte cumarsáide a chinntiú trínar féidir treochtaí agus aiseolas a chomhroinnt. Mar atá le feiceáil san 'Anailís Iniúchta Dhomhain' ar Abhaile, atá leagtha amach níos luaithe sa tuarascáil seo, tá ról méadaitheach á imirt ag cistí le blianta beaga anuas maidir leis na Comhshocraíochtaí a ceadaíodh.

Leanann an tSeirbhís Dócmhainneachta le hidirchaidreamh a dhéanamh le Banc Ceannais na hÉireann, leis an mBord um Chultúr Baincéireachta na hÉireann agus le Cónaidhm Baincéireachta agus Íocaíochtaí Éireann chun cláir ábhartha oibre a ailíniú.

9.9 Teagmháil idir Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta agus Creidiúnaithe

Cuireadh cruinniú ardleibhéil ar siúl idir Cumann na gCleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta agus ionadaithe do chreidiúnaithe i mí na Samhna 2021, rud ar éascaigh an tSeirbhís Dócmhainneachta agus Cónaidhm Baincéireachta agus Íocaíochtaí Éireann é. Ba é cuspóir an chruinnithe sin díospóireacht a éascú ar nithe straitéiseacha ar ábhair spéise frithpháirtí iad agus ar thionchar na nithe sin ar an gcreat dócmhainneachta pearsanta, lena n-áirítear an dóigh a gcuirtear réitigh reachtúla fiachais chun cinn.

9.10 Cumann Idirnáisiúnta na Rialálaithe Dócmhainneachta

Lean an tSeirbhís Dócmhainneachta le dul i dteagmháil le Cumann Idirnáisiúnta na Rialálaithe Dócmhainneachta chun coinneáil ar an eolas faoi shaincheisteanna idirnáisiúnta i réimse na dócmhainneachta pearsanta, mar aon le leas a bhaint as na deiseanna líonraithe a bhí ann chun dea-chleachtais a chomhroinnt. Ghlac an tSeirbhís Dócmhainneachta páirt i gcruinniú ginearálta bliantúil an Chumainn le linn na bliana. Ghlac sí páirt freisin i seimineár Gréasáin ar an luathfhianaise ar chomhduithe dócmhainneachta gnó tar éis theacht phaindéim Covid-19 (Feabhra) agus i seimineár Gréasáin ar an líon tuartha dócmhainneachtaí agus ar straitéisí le haghaidh déileáil le líon dócmhainneachtaí den sórt sin (Meitheamh).

9.11 Comhshocraíochtaí Cúirte

Mar fhreagairt do na hiarrataí a rinneadh thar ceann cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta, do na forbairtí i ndáil le leathadh Covid-19 agus don ghá a bhí ann le leanúnachas gnó a chinntiú in imthosca urghnácha, comhaontaíodh prótacal leis na sainbhreithiúna den Chúirt Chuarda i mí an Mhárta 2020, rud a scaipeadh ar gheallsealbhóirí ábhartha. Foráladh leis an bprótacal sin do chásanna dócmhainneachta a éisteacht go cianda.

Leanadh le formhór mór na n-éisteachtaí cúirte a sheoladh go cianda le linn na bliana 2021.

10 An tEolas Corparáideach is Déanaí

10.1 Soláthar Foirne

Tá ag an tSeirbhís Dócmhainneachta riachtanas oibriúcháin le 86.5 ball foirne. Agus patrúin oibre á gcur san áireamh, bhí 78.5 coibhéis lánaimseartha fostaithe sa tSeirbhís Dócmhainneachta ag an 31 Nollaig 2021. Léirítear sa tábla thíos an líon ball foirne (mar choibhéisí lánaimseartha) agus iad miondealaithe ina rannóga difriúla:

Miondealú Rannóige	
Stiúrthóir	1
Féimheacht	37
Bainistíocht Cásanna	22
Beartas agus Rialáil	9
Seirbhísí Dlí	4*
Gnóthaí Corparáideacha	5.5
Iomlán	78.5

* Áirítear leis seo beirt intéirneach dlí ar mhic léinn tríú bliain iad a d'oibrigh leis an tSeirbhís Dócmhainneachta le linn na bliana acadúla

10.2 An Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú

Gan aon bhord reachtúil a bheith aici, tá ag an tSeirbhís Dócmhainneachta foireann ardbhainistíochta a thagann le chéile faoi chathaoirleacht ag an Stiúrthóir. Is é ról na foirne ceannaireacht, treo, tacaíocht agus treoir straitéiseach a thabhairt don tSeirbhís Dócmhainneachta agus tiomantas a chothú do na croíluachanna, na croíbheartais agus na croíchuspóirí atá aici. Bhí 12 chruinniú ag an bhfoireann ardbhainistíochta sa bhliain 2021. Nuair nach raibh comhalta in ann bheith i láthair ag cruinniú, d'fhreastail ionadaí air ina (h)áit i bhformhór na gcásanna.

An Líon Cruinnithe de chuid na Foirne Ardbhainistíochta ar Freastalaíodh Orthu	
Michael McNaughton	12
Trevor Noonan	12
Liza Doyle	11
John Phelan	12
Ian Larkin	12

Mar chomhlacht reachtúil neamhspleách, rinne an tSeirbhís Dócmhainneachta struchtúir chuimsitheacha agus nósanna imeachta cuimsitheacha rialachais chorparáidigh a ghlacadh chun a chinntiú go gcuireann sí ardchaighdeáin rialachais chorparáidigh i bhfeidhm ar aon dul leis na ceanglais atá leagtha amach sa Chód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Chloígh an tSeirbhís Dócmhainneachta le gach nós imeachta cuí don bhliain 2021 i ndáil le tuairisciú airgeadais, le hiniúchóireacht inmheánach, le soláthar agus le diúscairtí sócmhainní. Tá cuntais agus rialuithe inmheánacha na Seirbhíse Dócmhainneachta faoi réir iniúchadh inmheánach agus seachtrach. Tá an dóigh a riartar eastáit féimheachta faoi réir athbhreithniú neamhspleách freisin, agus eisítear tuarascáil bhliantúil chuig an Ard-Chúirt ina leith. Chomhlíon an tSeirbhís Dócmhainneachta na hoibleagáidí uile atá uirthi faoin dlí cánachais.

10.3 Comhaontú Maoirseachta

Bhí an tSeirbhís Dócmhainneachta agus an Roinn Dlí agus Cirt ina bpáirtí i gComhaontuithe Maoirseachta agus Soláthar Feidhmíochta don bhliain 2021. Doiciméadaítear sna comhaontuithe sin leibhéal comhaontaithe seirbhíse idir na páirtithe. Leagtar amach iontu na gealltanais faoi seach ar cheart feidhmíocht a thomhas ina n-aghaidh agus tacaítear leo leis an misean atá curtha in iúl sa Phlean Straitéiseach ón tSeirbhís Dócmhainneachta, is é sin: daoine dócmhainneacha a dhéanamh sócmhainneach arís agus iad a fhilleadh ar pháirt iomlán a ghlacadh i ngníomhaíocht shóisialta agus eacnamaíoch.

10.4 An Cód Caiteachais Phoiblí

Ar fud na bliana, lean an tSeirbhís Dócmhainneachta ar aghaidh ag cloí le bearta infheidhme an Chóid Caiteachais Phoiblí arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

2021	Buiséad	Caiteachas	Difríocht
Pá	4,769,000	4,124,983	644,017
Neamhphá	2,800,000	3,214,633	(414,633)*
Iomlán	7,569,000	7,339,616	229,384

*Mar a comhaontaíodh le rannóg rialachais na Roinne Dlí agus Cirt, ceadaíodh leibhéal cistiúcháin don Sannaí Oifigiúil don Fhéimheacht agus cistíodh go páirteach é ó choigilteas i mbuiséad na Seirbhíse Dócmhainneachta. Cheadaigh an Roinn Dlí agus Cirt agus an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe cistiú €300,000 sa bhliain 2020 agus cistiú €1,100,000 sa bhliain 2021 trí leas a bhaint as sásra faoi alt 21 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012.

Soláthraíodh an cistiú sin laistigh de bhuiséad foriomlán na Seirbhíse Dócmhainneachta toisc go bhfuarthas cead ó aonad rialachais na Roinne agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chun an párolla agus coigilteas eile a úsáid chun na críche sin.

10.5 Bainistíocht Riosca

Feidhmíonn an tSeirbhís Dócmhainneachta beartas foirmiúil bainistíochta riosca agus tá clár rioscaí i bhfeidhm aici, i gcomhréir le treoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Is é an aidhm atá leis an gclár rioscaí ná a chinntiú go ndéanfar rioscaí a shainaithint agus a mheasúnú agus go ndéanfar na bearta maolaitheacha cuí nuair is gá. Athbhreithnítear an clár rioscaí ar bhonn míosúil ag cruinniú na Foirne Ardbhainistíochta.

Ina theannta sin, tagann an Coiste Riosca le chéile ar bhonn ráithiúil faoi chathaoirleacht ag an Stiúrthóir chun an clár a athbhreithniú agus chun aon leasuithe riachtanacha a chomhaontú.

Agus iad ag léiriú na bpríomhthosaíochtaí de chuid na heagraíochta, ba iad seo a leanas na príomhrioscaí féideartha ar bhainistigh an tSeirbhís Dócmhainneachta iad sa bhliain 2022:

- Leanúnachas gnó a chothabháil le linn na paindéime coróinvíris agus oiriúnú do thimpeallacht oibre ina rabhthas ag obair go cianda den chuid is mó.
- Roinnt mórthionscadal TF a tosaíodh le linn na bliana a cheadú agus a bhainistiú.

10.6 Saoráil Faisnéise

Lean an tSeirbhís Dócmhainneachta ar aghaidh ag comhlíonadh na n-oibleagáidí atá uirthi faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, 2014. Dhéileáil sí le cúig iarraidh Saorála Faisnéise sa bhliain 2021.

10.7 Cosaint Sonraí

Cosnaíonn an tSeirbhís Dócmhainneachta iomláine na sonraí a sholáthraíonn úsáideoirí ár seirbhísí agus tríú páirtithe dúinn. Sa bhliain 2021, thugamar faoi oiliúint foirne chun cabhrú lena chinntiú go leanaimid le Rialachán Ginearálta an Aontais Eorpaigh maidir le Cosaint Sonraí a chomhlíonadh. Thug an tSeirbhís Dócmhainneachta freagra ar ocht n-iarraidh faoi chearta ábhar sonraí sa bhliain.

10.8 Nochtadh Cosanta

Faoin Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, ceanglaítear ar an tSeirbhís Dócmhainneachta tuarascáil bhliantúil a fhoilsiú ar an líon nochtaí cosanta a rinneadh dó agus ar an mbeart, dá mb'ann, a rinneadh mar fhreagairt do na nochtaí cosanta sin. Níor tugadh fógra don tSeirbhís Dócmhainneachta faoi aon nochtaí cosanta sa bhliain.

10.9 Cairt Custaiméirí

Tá an Chairt um Sheirbhís do Chustaiméirí atá i bhfeidhm ag an tSeirbhís Dócmhainneachta ar fáil ar a suíomh Gréasáin ag www.isi.gov.ie. Leagtar amach sa Chairt na caighdeáin seirbhíse ar féidir le custaiméir a bheith ag súil leo ón tSeirbhís Dócmhainneachta. Ní bhfuarthas aon ghearáin faoin gCairt um Sheirbhís do Chustaiméirí sa bhliain 2021.

10.10 Forbhreathnú ar Úsáid Fuinnimh sa bhliain 2021

Ní mór don tSeirbhís Dócmhainneachta tuairisc a thabhairt gach bliain ar úsáid fuinnimh a hoifige agus ar na tionscnaimh a rinneadh chun feabhas a chur ar fheidhmíocht fuinnimh. Leagtar amach sa tábla thíos an tuairisceán a chuir an tSeirbhís Dócmhainneachta faoi bhráid Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI) de réir I.R. Uimh. 426 de 2014.

	Leictreachas (MPRN)	Gás (GPRN)
2020	269,575 kWh	215,548 kWh
2021	306,775 kWh	180,663 kWh

San am i láthair, tá an tSeirbhís Dócmhainneachta lonnaithe i bhfoirgneamh atá á ligean ar cíos ag Oifig na nOibreacha Poiblí. Áitíonn sí dhá cheann de na ceithre urlár. Tá méadar aonair do Ghás agus do Leictreachas araon ann san fhoirgneamh. Mar áititheoir aonair, thuairiscigh an tSeirbhís Dócmhainneachta 100% den léamh méadair d'Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann i ngach cás. Rinneadh athchóirithe móra ar an mbunurlár agus ar an gcéad urlár den fhoirgneamh sa bhliain 2021, agus méadú ag teacht ar úsáid fuinnimh dá bharr sin.

Chuir an tSeirbhís Dócmhainneachta Iniúchadh Fuinnimh i gcrích faoi I.R. Uimh. 426 de 2014 sa bhliain 2021. Tá sí ag obair tríd an aiseolas a fuarthas faoi láthair chun cabhrú le húsáid fuinnimh a laghdú as seo amach.

10.11 Déan Teagmháil Linn

Líne Faisnéise: 01 764 4200 / +353 1 764 4200

Saorthéacs: Saorthéacsáil 'ISI' chuig 50015 nó Saorthéacsáil
GETHELP chuig 50015

Ríomhphost: info@isi.gov.ie press@isi.gov.ie

Suíomh Gréasáin: www.isi.gov.ie

Facebook:
https://www.facebook.com/backontrack.ie

Twitter: @ISIbackontrack

11 Aguisín 1: Cás-Staidéir

11.1 Cás-Staidéar 1: Féimheacht

Máthair scartha le triúr déagóirí a chónaíonn i gCill Mhantáin is ea Audrey. Bhí comhfhiachas iarmharach €100,000 uirthi i dteannta Richard, a hiarfhear céile, toisc gur theip ar ghnólacht tógála Richard.

Nuair a d'fhéach Audrey le laghdú ina dliteanas a idirbheartú, ar dliteanas é a bhí neamhurraithe ag an am tar éis leachtú an ghnólachta tógála, ní raibh an institiúid in ann laghdú a chomhaontú léi. Ní nach ionadh, bhí Audrey trí chéile ós rud é go raibh an fiachas ann toisc gur theip ar fhiontar gnó Richard.

Bhí an t-áras teaghlaigh i gcothromas diúltach. Cé go raibh sé deacair, bhí sí in ann an morgáiste a sheirbhísiú lena hioncam. Ní raibh sí in ann déileáil leis an mórfhiachas neamhurraithe, áfach.

Chuaigh Audrey isteach i bhféimheacht ina dhiaidh sin, tar éis di gan a bheith ábalta teacht ar aon chomhshocraíocht leis an mbanc i ndáil leis an bhfiachas a bhí amuigh ón ngnólacht tógála ar theip air.

Tá Audrey urscaoilte ó fhéimheacht anois agus tá sí ag déileáil leis an morgáiste a íoc ina haonar. Dá ainneoin sin, níl aon fhiachas eile le híoc aici.

Nuair a d'fhéach Audrey le laghdú ina dliteanas a idirbheartú, ar dliteanas é a bhí neamhurraithe ag an am tar éis leachtú an ghnólachta tógála, ní raibh an institiúid in ann laghdú a chomhaontú léi.

11.2 Cás-Staidéar 2: Fadú Fadtéarmach Morgáiste i gComhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta

Lánúin phósta atá 71 bhliain d'aois agus 70 bliain d'aois faoi seach is ea Patrick agus Siobhán.

Cónaíonn siad i réadmhaoin trí sheomra leapa atá ag deireadh corráin. Is í a bpríomháit chónaithe phríobháideach í. Cónaíonn an lánúin ina dteach féin ina n-aonar. Tá beirt mar chlann acu, ar aosaigh iad atá neamhspleách ó thaobh an airgeadais de.

Tá Patrick agus Siobhán araon ar scor, agus ní bhfuair ceachtar acu cnapshuimeanna pinsin ná íocaíochtaí aisce ar dhul ar scor dóibh. Is é an pinsean seanaoise Stáit an t-aon fhoinse ioncaim atá acu.

Tar éis dóibh dul i gcomhairle le cleachtóir dócmhainneachta pearsanta, chinn siad dul isteach i gComhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta. Tugadh tús áite d'iasacht morgáiste an árais teaghlaigh le linn na Comhshocraíochta. Coinníodh an t-áras teaghlaigh agus leanfaidh sé de bheith ina theach cónaithe don lánúin seo atá ar aois pinsin.

I gcás Patrick agus Shiobháin, b'ionann agus €91,013 an fiachas urraithe iomlán a bhí amuigh. Ag teacht sna sála ar luacháil neamhspleách a rinneadh ar mhargadhluach reatha na réadmhaoine, measadh athluacháil an árais a bheith cothrom le €160,000. Bhí fiachas neamhurraithe €10,000 orthu freisin.

Bheartaigh an cleachtóir dócmhainneachta pearsanta Comhshocraíocht ar ghlac creidiúnaithe na lánúine léi. Athstruchtúraíodh an fiachas urraithe ar an mbonn seo a leanas:

- Bhí an riaráiste le caipitliú ar an gComhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta a chur i gcrích go rathúil.
- Athstruchtúraíodh téarma na hiasachta morgáiste go 360 mí (30 bliain) ó theacht na Comhshocraíochta Dócmhainneachta Pearsanta in éifeacht.
- Dá mba rud é go bhfaigheadh an comhiasachtaí marthanach deiridh bás roimh dheireadh théarma athstruchtúraithe 360 mí na hiasachta, íocfaidh na seiceadóirí a bheidh ag riar a eastáit/heastáit nó a eastát/heastát iarmhéid iomlán na hiasachta (móide ús leantach) óna p(h)ríomháit chónaithe phríobháideach a dhíol.
- Beidh iarmhéid iomlán na hiasachta morgáiste dlite lena íoc ar théarma athstruchtúraithe an mhorgáiste a bheith caite, nó ar bhás an fhéichiúnaí mharthanaigh deiridh, cibé acu is luaithe.
- Íocfaidh na féichiúnaithe íocaíochtaí míosúla morgáiste úis amháin a bheidh cothrom le €251 ar feadh fhad théarma athstruchtúraithe na hiasachta.
- Díscríobhfar fiachas neamhurraithe na lánúine.

11.3 Cás-Staidéar 3: Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais le Fiachas Urraithe

Fear colscartha 55 bliana d'aois nach bhfuil aon leanaí cleithiúnacha aige is ea Seán. Níl sé ábalta a fhiachais a íoc de réir mar a bhíonn siad dlite. I láthair na huaire, tá Seán ag obair mar Ionadaí Díolachán.

Bhí Seán ina thrádálaí aonair sa trádáil carranna agus bhí sé ag brath go príomha ar phríomhsholáthraí amháin. Chuaigh gnólacht Sheáin in olcas agus thit a ioncam go mór. Bhí sé ag bailiú fiachas amuigh den chuid is mó. Tar éis dó dul i gcomhairle lena chleachtóir dócmhainneachta pearsanta, moladh do Sheán éirí as féinfhostaíocht agus post lánaimseartha a lorg, rud a rinne sé. Tá an féichiúnaí ag beartú na Comhshocraíochta sin d'fhonn Seán a dhéanamh sócmhainneach arís. Chuir an cleachtóir dócmhainneachta pearsanta tosca amhail aois, tuilleamh agus caiteachais an fhéichiúnaí san áireamh. Mar sin féin, tuigeann an féichiúnaí agus an cleachtóir dócmhainneachta pearsanta go mbeidh orthu dul i muinín achainí féichiúnaí um fhéimheacht d'fhonn Seán a dhéanamh sócmhainneach arís mura bhfaigheann an togra Comhshocraíochta Socraíochta Fiachais sin tacaíocht óna gcreidiúnaithe ag an gcruinniú riachtanach creidiúnaithe.

Tá morgáiste beag nach bhfuil i riaráiste ag Seán ar a phríomháit chónaithe phríobháideach, agus is féidir leis na haisíocaíochtaí míosúla €400 a dhéanamh. Ní thabharfar aghaidh leis an gComhshocraíocht Socraíochta Fiachais sin ach ar a fhiachas neamhurraithe.

Tá €90,200 le híoc ag Seán lena chreidiúnaithe neamhurraithe, dá bhfuil €21,195 le híoc le hinstitiúidí airgeadais, dá bhfuil €15,000 le híoc lena chomhar creidmheasa agus dá bhfuil €54,075 le híoc le creidiúnaithe trádála.

Mairfidh an Chomhshocraíocht Socraíochta Fiachais 60 mí agus, ag deireadh na Comhshocraíochta, beidh Seán sócmhainneach arís, agus a chreidiúnaithe neamhurraithe ag fáil díbhinn a bheidh cothrom le 21%. Ar fud na Comhshocraíochta, leanfaidh Seán leis an morgáiste ar a phríomháit chónaithe phríobháideach a íoc agus beidh sé in ann a theach a choinneáil.

> Mura bhfaigheann an togra Comhshocraíochta Socraíochta Fiachais sin tacaíocht óna gcreidiúnaithe ag an gcruinniú riachtanach creidiúnaithe, beidh orthu dul i muinín achainí féichiúnaí um fhéimheacht d'fhonn Seán a dhéanamh sócmhainneach arís.

11.4 Cás-Staidéar 4: Rinne Athruithe a Tugadh Isteach leis an Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú), 2021, Difear d'Fhógra Faoisimh Fiachais

Bean 63 bliana d'aois nach bhfuil aon leanaí cleithiúnacha aici is ea Louise. Tráth a hiarratais, bhí Louise ina cónaí i dteaghlach beirt aosach, bhí sí ar scor agus bhí sí ar an bpríomhchúramóir dá páirtnéir. D'fhabhraigh Louise fiachas a bhí cothrom le €6,250, beagnach, ar chártaí creidmheasa, rud a d'éirigh ina ualach ollmhór agus nach mbeadh inbhuanaithe san fhadtéarma.

Bhuail Louise le hidirghabhálaí ceadaithe atá údaraithe ag an tSeirbhís Dócmhainneachta chun Fógra Faoisimh Fiachais a thairiscint d'fhéichiúnaí a bhí ag iarraidh a d(h)eacrachtaí fiachais a réiteach, agus aontaíodh, ar athbhreithniú a dhéanamh ar a staid airgeadais, gur chomhlíon Louise na critéir le haghaidh réiteach dócmhainneachta.

Leis an Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta (Leasú), 2021, méadaíodh ó €400 go €1,500 an uasteorainn leis na sócmhainní pearsanta (lena n-áirítear coigilteas) a d'fhéadfadh a bheith ag féichiúnaí chun go mbeadh sé/sí incháilithe le haghaidh Fógra Faoisimh Fiachais a bheartú. Mar gheall ar an méadú sin, tugadh aghaidh ar fhadhb fhéideartha do dhaoine a fhaigheann íocaíochtaí áirithe leasa shóisialaigh a íoctar i gcnapshuimeanna roimh ré uair amháin sa bhliain nó dhá uair sa bhliain, amhail an Liúntas Breosla nó an Deontas Tacaíochta do Chúramóirí. Toradh féideartha atá ar íocaíochtaí cnapshuime den sórt sin a bheith á bhfáil i gcuntas bainc duine ná go bhfuil an chuma air go sealadach go sáraíonn siad an uasteorainn €400 i gcásanna ina bhfuil a staid airgeadais oiriúnach d'Fhógra Faoisimh Fiachais dáiríre.

Ós rud é gurbh í Louise an príomhchúramóir dá páirtnéir, bhí sí ag fáil a Deontais Tacaíochta do Chúramóirí ina cuntas leis an bPostoifig. Bhí iarmhéid €520 sa chuntas sin aici tráth a hiarratais ar Fhógra Faoisimh Fiachais. Ní mheasfaí Louise a bheith incháilithe le haghaidh Fógra Faoisimh Fiachais dá mba rud é go ndearna sí iarratas roimh an leasú ar an Acht. Mar gheall ar an athrú ar an reachtaíocht, agus ós rud é go raibh staid airgeadais Louise oiriúnach d'Fhógra Faoisimh Fiachais, bhí sí incháilithe le haghaidh iarratas a dhéanamh ar Fhógra Faoisimh Fiachais, agus deonaíodh sa chúirt é. Tá Louise tar éis dul isteach sa tréimhse maoirseachta trí bliana. A luaithe a thiocfaidh Fógra Faoisimh Fiachais Louise chun deiridh, díscríobhfar a fiachas agus beidh sí sócmhainneach.

12 Aguisín 2:
Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Fógraí Faoisimh Fiachais, Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta

12.1 Laghdú 13% ar an líon Deimhnithe Cosantacha sa bhliain 2021

Laghdaigh an líon Deimhnithe Cosantacha a eisíodh sa bhliain 2021, ó 1,402 cheann go 1,221 cheann. Is dóigh gur tháinig an laghdú sin chun cinn mar thoradh ar thús phaindéim Covid-19 sa bhliain 2020 agus ar an ngá a bhí ann go gcuirfeadh cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta iarratais siar go dtí go socródh imthosca féichiúnaithe síos. Tá an figiúr sin ar cheann de na príomhtháscairí ar an líon féichiúnaithe a dhéanfaidh Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais nó Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta le himeacht ama.

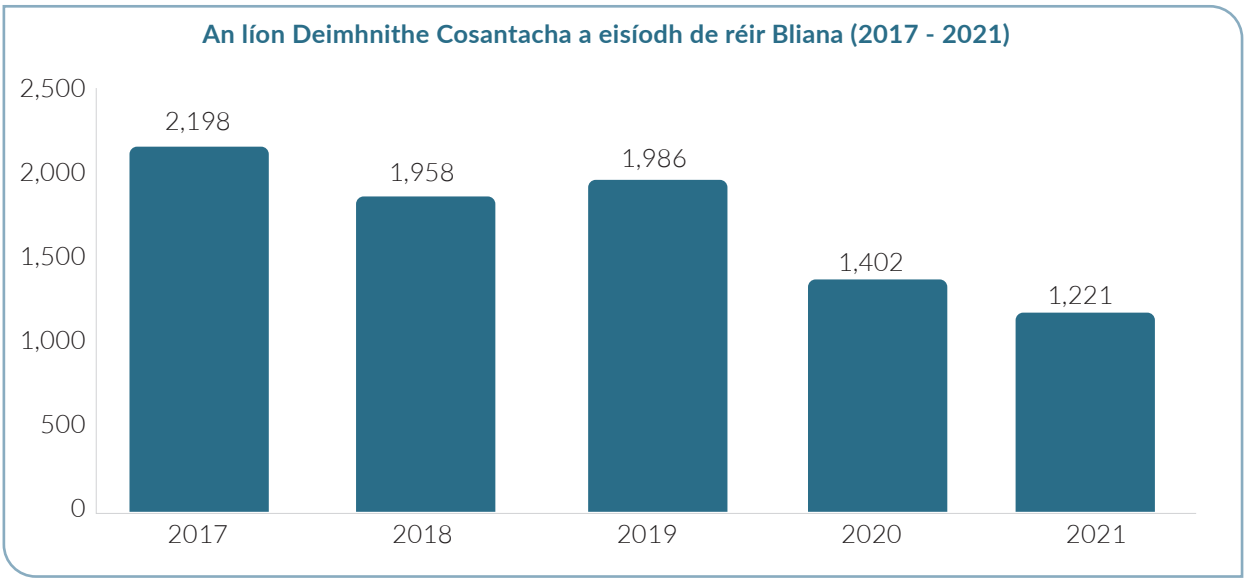

12.2 Laghdú 3.2% ar an líon Comhshocraíochtaí ar cheadaigh an Chúirt iad sa bhliain 2021

Laghdaigh an líon Comhshocraíochtaí a ceadaíodh sa bhliain 2021, ó 1,232 cheann go 1,193 cinn. Is dóigh gur tháinig an laghdú sin as an laghdú ar an líon iarratas a cuireadh faoi bhráid na Seirbhíse Dócmhainneachta i bhfianaise forbairtí a bhain le Covid-19. Ina theannta sin, cuireadh an ceadú do roinnt Comhshocraíochtaí siar toisc gur ghá do chuid mhór féichiúnaithe leas a bhaint as tacaí Rialtais le linn na tréimhse agus gur ghá do na cúirteanna bheith deimhin faoi inbhuanaitheacht na gComhshocraíochtaí sin.

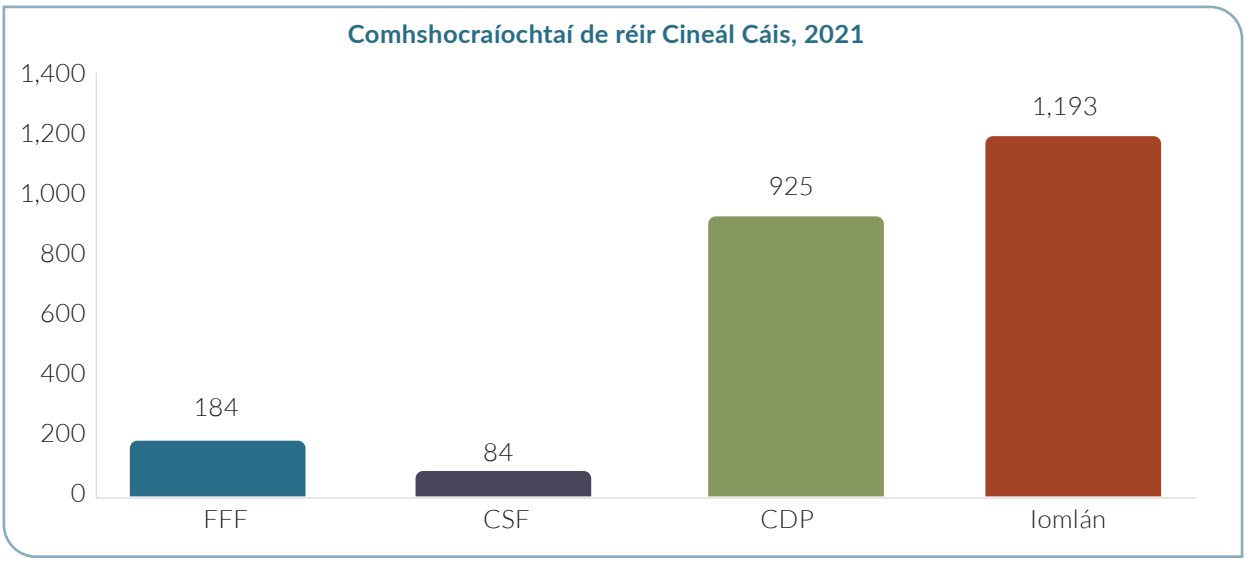

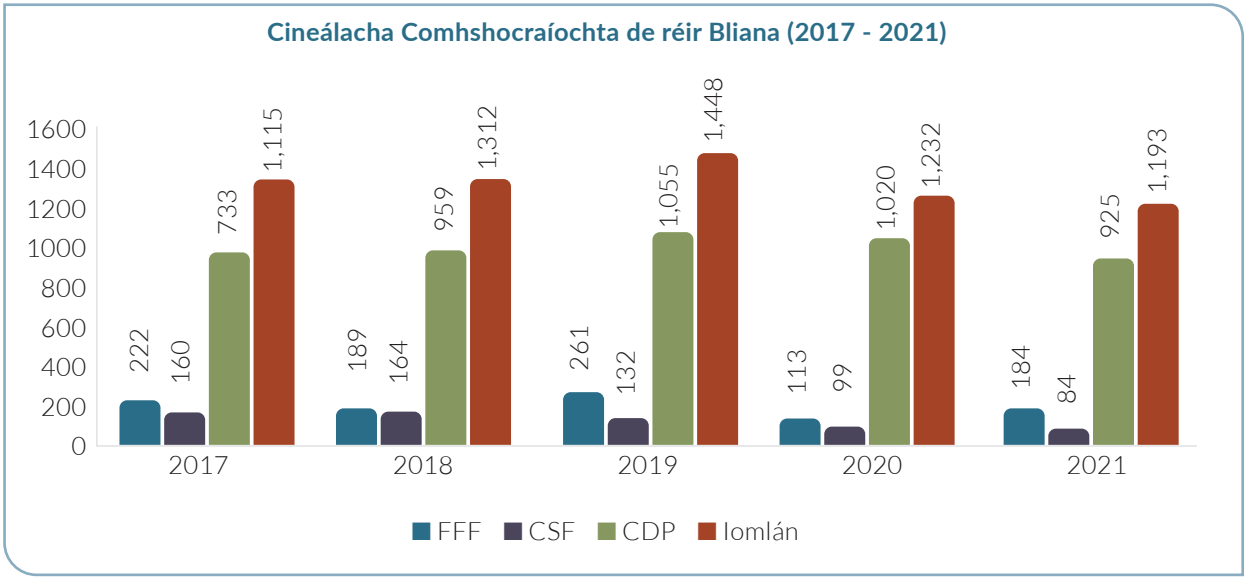

12.3 Feidhmíocht Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta

Bhí an 30 Príomhchleachtóir Dócmhainneachta Pearsanta freagrach as 978 gComhshocraíocht, cothrom le 97% de na Comhshocraíochtaí Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta uile (Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta)

Bhí an 20 Príomhchleachtóir Dócmhainneachta Pearsanta freagrach as 887 gComhshocraíocht, cothrom le 88% de na Comhshocraíochtaí Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta uile (Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta)

Bhí na 10 bPríomhchleachtóir Dócmhainneachta Pearsanta freagrach as 680 Comhshocraíocht, cothrom le 67% de na Comhshocraíochtaí Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta uile (Comhshocraíochtaí Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochtaí Dócmhainneachta Pearsanta)

45
an líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta a d'áirithigh Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta amháin ar a laghad sa bhliain 2021

21
an líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta a d'áirithigh idir Comhshocraíocht cheadaithe amháin agus 10 gcinn sa bhliain 2021

18
an líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta a d'áirithigh idir 11 Chomhshocraíocht cheadaithe agus 49 gcinn sa bhliain 2021

6
an líon Cleachtóirí Dócmhainneachta Pearsanta a d'áirithigh

50
Comhshocraíocht cheadaithe nó níos mó sa bhliain 2021

13 Aguisín 3: Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Féimheacht

13.1 Árais Teaghlaigh/ Príomháiteanna Cónaithe Príobháideacha

Athdhílsíodh 83 cinn d'árais teaghlaigh/de phríomháiteanna cónaithe príobháideacha don iarfhéimheach faoin riail 3 bliana. Chuir an Rannóg Féimheachta 3 shocraíocht i gcrích leis an iarfhéimheach nó le céile an fhéimhigh i dtaca leis na réadmhaoine sin. Rinne an Sannaí Oifigiúil 5 iarratas chun a leas san áras teaghlaigh/sa phríomháit chónaithe phríobháideach a dhíol sa bhliain 2021.

13.2 Imscrúduithe agus Aisghabháil Sócmhainní

Is é atá i bhféimheacht ná próiseas ina dtugtar faoiseamh fiachais d'fhéimhigh agus ina n-aistrítear a sócmhainní go léir chuig an Sannaí Oifigiúil ag an am céanna. Chun sláine an chórais a chothabháil, caithfidh féimhigh nochtadh iomlán a dhéanamh agus comhoibriú leis an Sannaí Oifigiúil. Leanfaidh an Sannaí Oifigiúil seo dá bheartas um aisghabháil aon sócmhainní neamhdhearbhaithe a shaothrú go bríomhar. Rinneadh 99 n-imscrúdú le linn na bliana 2021. I roinnt mhaith cásanna, sainaithníodh in imscrúduithe go raibh sócmhainní neamhnochta ann, lenar áiríodh cuntais bhainc, carranna, réadmhaoine, ioncam cíosa agus aistrithe sócmhainní roimh fhéimheacht (ba mhó ná €3 mhilliún luach na sócmhainní den sórt sin a réadaíodh).

13.3 Forfheidhmiú agus Comhlíonadh

Cuireadh Foireann Forfheidhmithe agus Comhlíonta ar bun chun na cúraimí seo a leanas a chomhlíonadh: cásanna creidiúnaí achainíoch a bhainistiú; réadmhaoine a bhfuil leas cíosa ag an Sannaí Oifigiúil iontu a bhainistiú; sócmhainní féimheachta a iniúchadh agus gabháil sócmhainní a dhéanamh in situ; a chinntiú go gcomhlíonfaidh féimhigh téarmaí a bhféimheachta; agus a chinntiú go gcomhoibreoidh siad go hiomlán leis an Sannaí Oifigiúil. Le linn na bliana 2021, ba iad nósanna imeachta i gcás neamh-chomhoibriú ba chúis le horduithe fadaithe téarma féimheachta i 13 chás. Maidir leis na 13 ordú sin, ordú eatramhach a bhí i gceann amháin díobh agus orduithe deiridh a bhí in 12 cheann díobh. Ba le haghaidh tréimhsí idir 6 mhí agus 12 bhliain a bhí téarmaí na n-orduithe fadaithe deiridh a deonaíodh.

13.4 Réadú Sócmhainní

Réadaíodh sócmhainní dar luach €7.99 milliún nó mar sin ina 572 eastát féimheachta. Fuarthas €5.24 milliún ó shócmhainní inaistrithe a dhíol agus réadaíodh €2.75 milliún ó shócmhainní do-aistrithe a dhíol.

13.5 Ordú Íocaíochta Féimheachta

Is é is Orduithe Íocaíochta Féimheachta ann ná orduithe ón gCúirt go n-íocfadh an féimheach suim shainithe ar bhonn míosúil leis an Sannaí Oifigiúil ar feadh tréimhse trí bliana ar a mhéad. Déantar méid an ordaithe a ríomh a bheith cothrom le barrachas ioncam míosúil an fhéimhigh thar na caiteachais mhaireachtála réasúnacha a cheadaítear dó/di faoi na Treoirlínte maidir le Caiteachais Mhaireachtála Réasúnacha (arna n-eisiúint ag an tSeirbhís Dócmhainneachta) agus aon chaiteachais incheadaithe imthosca speisialta.

Sa bhliain 2021, cuireadh 7 nOrdú Íocaíochta Féimheachta i bhfeidhm tríd an Ard-Chúirt, rud a d'fhág go raibh meánfhigiúr míosúil a bhí cothrom le €569 in aghaidh an cháis á chur ar fáil le leas creidiúnaithe.

13.6 Íoc Díbhinní

Rinneadh díbhinní arbh ionann a n-iomlán carnach agus thart ar €1.196 milliún le 39 gcreidiúnaí i 104 chás faoi dheireadh na bliana.

14 Aguisín 4: Tuilleadh Mionsonraí agus na Príomhstaitisticí – Beartas agus Rialáil

Achoimre ar Stádas na nÚdaruithe	
Cleachtóirí Údaraithe Dócmhainneachta Pearsanta ag deireadh na bliana	85
Údaruithe nua sa bhliain 2021	5
Athnuachan údaruithe sa bhliain 2021	10
Neamhathnuachan údaruithe sa bhliain 2021	2
Athnuachan údarúcháin – iarratas atá á athbhreithniú	1
Scor d'údarú roimh dhul as feidhm	3
Idirghabhálaithe Ceadaithe ag deireadh na bliana	10
Daoine freagracha a bhí nasctha le hÚdaruithe Idirghabhálaithe Ceadaithe	82

De ghnáth, is ar feadh trí bliana a mhaireann údarú mar chleachtóir dócmhainneachta pearsanta. Ba sa bhliain 2013 a údaraíodh cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta den chéad uair.

15 Aguisín 5: Gluais Téarmaí

Na hAchtanna um Dhócmhainneacht Phearsanta

Na hAchtanna um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012 go 2021. Is féidir téacs comhdhlúite de na hAchtanna, arna ullmhú ag an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí, a fháil anseo.

Na hAchtanna Féimheachta

Na hAchtanna Féimheachta, 1988 go 2015. Is féidir téacs comhdhlúite de na hAchtanna, arna ullmhú ag an gCoimisiún um Athchóiriú an Dlí, a fháil anseo.

Abhaile - an Scéim um Chabhair agus Comhairle d'Iasachtaithe a bhfuil Riaráiste Morgáiste Tí orthu

Tá Abhaile ina sheirbhís saor in aisce a bhfuil mar aidhm léi cabhrú le húinéirí tí teacht ar réiteach ar riaráiste morgáiste tí. Soláthraíonn sé raon seirbhísí chun cabhrú le daoine a bhfuil riaráiste morgáiste orthu déileáil leis an gcor agus tairgeann sé rochtain saor in aisce ar chomhairle maidir le cúrsaí airgeadais, dlí agus dócmhainneachta.

Idirghabhálaí Ceadaithe

Is é is Idirghabhálaí Ceadaithe ann ná duine nó aicme daoine atá údaraithe ag an tSeirbhís Dócmhainneachta chun tacú le féichiúnaí iarratas a dhéanamh ar Fhógra Faoisimh Fiachais. Tá liosta d'idirghabhálaithe ceadaithe ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Seirbhíse Dócmhainneachta.

Féimheacht

Is é is féimheacht ann ná próiseas dócmhainneachta pearsanta atá ar fáil faoin Acht Féimheachta, 1988, arna leasú, i gcás nach féidir le duine na fiachais atá air/uirthi a íoc. A luaithe a dhéantar féimheach de dhuine, tarlóidh sé, i bhformhór na gcásanna, go nglacfaidh oifigeach (an "Sannaí Oifigiúil") rialú ar mhaoin an duine sin agus go réadóidh sé/sí an mhaoin sin chun fiachais an fhéimhigh a íoc.

Ordú Íocaíochta Féimheachta

Is é is Orduithe Íocaíochta Féimheachta ann ná orduithe ón gCúirt go n-íocfadh an féimheach suim shainithe ar bhonn míosúil leis an Sannaí Oifigiúil ar feadh tréimhse trí bliana ar a mhéad. Déantar méid an ordaithe a mheas a bheith cothrom le barrachas ioncam míosúil an fhéimhigh thar na caiteachais mhaireachtála réasúnacha a cheadaítear dó/di faoi na Treoirlínte maidir le Caiteachais Mhaireachtála Réasúnacha arna n-eisiúint ag an tSeirbhís Dócmhainneachta.

Fógra Faoisimh Fiachais

Is é is Fógra Faoisimh Fiachais ann ná réiteach atá ar fáil do dhaoine atá ar ioncam íseal, nach bhfuil morgáiste acu agus nach bhfuil mórán sócmhainní acu. Féadfar suas go €35,000 a dhíscríobh leis an réiteach seo. Is féidir iarratas a dhéanamh air trí idirghabhálaí ceadaithe.

Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais

Cumasaítear le Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais d'fhéichiúnaí a f(h)iachais neamhurraithe a ghlanadh thar thréimhse ama (cúig bliana ar a mhéad de ghnáth), ar ina diaidh a dhíscríobhfar aon iarmhéid atá fágtha.

Anailís Iniúchta Dhomhain

Athbhreithniú mionsonraithe a dhéantar i Ráithe 3 gach bliain ar imthosca iasachtaithe, ar thograí comhshocraíochta (más ann dóibh) agus ar na torthaí ar dhearbháin Abhaile a fuasclaíodh.

An Roinn

An Roinn Dlí agus Cirt.

Comhshocraíocht Fhoirmiúil/Réiteach Foirmiúil

Na réitigh reachtúla fiachais atá ar fáil.

Comhshocraíocht Neamhfhoirmiúil/Réiteach Neamhfhoirmiúil

Réitigh fiachais atá lasmuigh de na réitigh reachtúla atá ar fáil.

Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

Tá Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann ina comhlacht reachtúil a bunaíodh faoin Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012. Tá feidhmeanna na Seirbhíse Dócmhainneachta leagtha amach in alt 9 den Acht.

Sannaí Oifigiúil

Tá an Sannaí Oifigiúil ina (h)oifigeach de chuid na Cúirte, atá lonnaithe sa tSeirbhís Dócmhainneachta. Tá sé mar fheidhm aige/aici maoin an fhéimhigh a réadú, na fiachais agus na dliteanais a fháil amach agus na sócmhainní a dháileadh de réir fhorálacha an Achta Féimheachta, 1988.

Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta

Cé go bhfuil Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta cosúil le Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais ó thaobh fiachais neamhurraithe de, déileáiltear léi le fiachais urraithe freisin. Déantar fiachais urraithe a athstruchtúrú nó a ghlanadh le linn thréimhse na Comhshocraíochta Dócmhainneachta

Pearsanta. Cuimsítear léi roinnt cosaintí d'fhéichiúnaithe a bhfuil riaráiste morgáiste orthu agus atá ag iarraidh a n-áras teaghlaigh a choinneáil, nuair is féidir é sin a dhéanamh.

Cleachtóir Dócmhainneachta Pearsanta

Is é is cleachtóir dócmhainneachta pearsanta ann ná duine atá údaraithe ag an tSeirbhís Dócmhainneachta faoi Chuid 5 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012, chun gníomhú mar chleachtóir dócmhainneachta pearsanta. Déanann cleachtóir dócmhainneachta pearsanta idirchaidreamh idir an féichiúnaí agus a c(h)reidiúnaithe i dtaca le Comhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta nó le Comhshocraíocht Socraíochta Fiachais. Tá liosta de chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Seirbhíse Dócmhainneachta.

Deimhniú Cosantach

Is é is Deimhniú Cosantach ann ná deimhniú arna eisiúint ag an gcúirt lena dtugtar cosaint d'fhéichiúnaí ar chreidiúnaithe ar feadh tréimhse agus é/í ag déanamh iarratas ar Chomhshocraíocht Socraíochta Fiachais nó ar Chomhshocraíocht Dócmhainneachta Pearsanta. Ní fhéadfaidh creidiúnaithe teagmháil a dhéanamh leis an duine le linn na tréimhse sin. Tríd is tríd, beidh Deimhniú Cosantach i bhfeidhm ar feadh tréimhse 70 lá ach féadfar an tréimhse sin a fhadú in imthosca teoranta.

Duine Freagrach

Tá duine freagrach ina d(h)uine aonair a sholáthróidh seirbhísí idirghabhálaí cheadaithe d'iarratasóir is comhlacht corpraithe (duine freagrach)

Caighdeán Maireachtála Réasúnach/Caiteachais Mhaireachtála Réasúnacha

Faoi alt 23 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta, 2012, ceanglaítear ar an tSeirbhís Dócmhainneachta treoirlínte a ullmhú agus a eisiúint i dtaobh cad is caighdeán maireachtála réasúnach agus caiteachais mhaireachtála réasúnacha ann. Úsáidtear na treoirlínte le linn measúnú a dhéanamh ar a incháilithe atá féichiúnaí d'Fhógra Faoisimh Fiachais a fháil, le linn tograí Comhshocraíochta Socraíochta Fiachais agus Comhshocraíochta Dócmhainneachta Pearsanta a cheapadh agus le linn don Chúirt ordú íocaíochta féimheachta a dhéanamh. Is é an phríomhaidhm atá leo treo a thabhairt d'idirghabhálaithe ceadaithe agus do chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus iad ag measúnú, le haghaidh fhorálacha ábhartha an Achta, cad atá 'réasúnach' ó thaobh caighdeán maireachtála agus caiteachais mhaireachtála de. Tá na treoirlínte ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Seirbhíse Dócmhainneachta.

An Fhoireann Ardbhainistíochta

Gan aon Bhord Reachtúil a bheith aici, tá ag an tSeirbhís Dócmhainneachta Foireann Ardbhainistíochta a thagann le chéile faoi chathaoirleacht ag an Stiúrthóir. Is é ról na Foirne Ardbhainistíochta ceannaireacht, treo, tacaíocht agus treoir straitéiseach a thabhairt don tSeirbhís Dócmhainneachta agus tiomantas a chothú do na croíluachanna, na croíbheartais agus na croíchuspóirí atá aici.

16 Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021

Clár Ábhair

1	Ráiteas Rialachais Sheirbhís Dóchmhainneachta na hÉireann	33
2	Ráiteas um Rialú Inmheánach	36
3	Tuarascáil na nIniúchóirí	39
4	Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don Bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021	41
5	Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 31ú Nollaig 2021	42
6	Ráiteas ar Shreabhadh Airgid don Bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021	43
7	Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don Bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021	44

1 RÁITEAS RIALACHAIS SHEIRBHÍS DÓCMHAINNEACHTA NA hÉIREANN

Rialachas

Bunaíodh Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann (an SDÉ) i mí an Mhárta 2013 faoin Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (an tAcht). Leagann Alt 9 den Acht amach príomhfheidhmeanna an SDÉ. Tá freagrachtaí an Stiúrthóra sonraithe in Alt 11 den Acht agus áirítear leo

- Foireann, riarachán agus gnó na Seirbhíse Dócmhainneachta a bhainistiú agus a rialú go ginearálta
- A bheith freagrach don Aire as a fheidhmeanna nó a feidhmeanna a chomhlíonadh, agus
- Feidhmeanna eile dá leithéid a chomhlíonadh a éilíonn an tAire nó a údaraítear faoin Acht.

Tacaíonn foireann bhainistíochta shinsearach le ról an Stiúrthóra ina cuid freagrachtaí ceannaireacht straitéiseach, tacaíocht agus treoir a sholáthar agus tiomantas do chroíluachanna, do bheartais agus do chuspóirí a chur chun cinn.

Sonraíonn Alt 17(2) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (arna leasú le hAlt 39 d'Acht na gCúirteanna agus an Dlí Shibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha) 2013), go gcoimeádfaidh an SDÉ i cibé foirm agus i leith cibé tréimhsí cuntasaíochta a cheadóidh an tAire Dlí agus Cirt ("an tAire") le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe na cuntais go léir is cuí agus is gnách:

a) airgead a fhaigheann agus a chaith an tSeirbhís Dócmhainneachta, lena n-áirítear cuntas ioncaim agus caiteachais agus clár comhardaithe,

b) maidir le feidhmeanna an tSannaí Oifigiúil faoin Acht Féimheachta 1988 nó faoi aon achtachán eile.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú san fhoirm arna gceadú ag an Aire, déanann an SDÉ:

- beartais chuntasaíochta chuí a roghnú agus iad curtha i bhfeidhm go comhsheasmhach
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama
- na ráitis airgeadais ullmhaithe ar bhonn gnóthais leantaigh
- sonraithe, nuair is infheidhme, gur leanadh caighdeáin chuntasaíochta faoi réir aon imeacht ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an SDÉ freagrach as leabhair chuntais chearta a choinneáil a nochtann le cruinneas réasúnta ag am ar bith a staid airgeadais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 17(2) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012. Tá an SDÉ freagrach freisin chun a shócmhainní a chosaint agus mar sin chun bearta réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016 glactha ag an SDÉ le heisceachtaí áirithe a bhaineann go príomha leis an bhfíric nach bhfuil aon Bhord ag an SDÉ. Tá cead faighte ag an SDÉ ón Roinn urraíochta (An Roinn Dlí agus Cirt) don chur chuige seo.

An Coiste um Iniúchóireacht agus Measúnú Riosca

Ní fhorálann an tAcht do Bhord agus mar gheall ar mhéid an SDÉ níor bunaíodh coiste iniúchóireachta agus riosca. Mar sin féin, tá coiste riosca bunaithe a thagann le chéile go ráithiúil chun gach riosca, rialú agus gníomh maolaithe a ghlacadh a mheas. Tá an FBS agus ionadaí AP ó gach rannóg ar an gcoiste riosca.

Faomhann an Stiúrthóir in éineacht leis an bhfoireann bhainistíochta shinsearach an creat bainistíochta riosca agus déanann sé monatóireacht ar a éifeachtacht. Aibhsítear príomhrioscaí don Roinn agus d'iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha de réir mar is cuí. Tá an Stiúrthóir agus an Roinn Dlí agus Cirt sásta go gcomhlíonann an cur chuige seo riachtanais coiste iniúchóireachta agus riosca.

Nochtadh a éilíonn an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) Miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe os cionn €60,000

Raon Sochar Iomlán Fostaithe		Líon Fostaithe	
Ó	Go dtí	2021	2020
€60,000	€69,999	4	6
€70,000	€79,999	5	9
€80,000	€89,999	7	2
€90,000	€99,999	2	1
€100,000	€109,999	0	0
€110,000	€119,999	0	0
€120,000	€129,999	0	0
€130,000	€139,999	0	0
€140,000	€149,999	0	1
€150,000	€159,999	1	0
Iomlán		19	19

Cuimsíonn sochair chomhiomlána fostaithe sochair ghearrthéarmacha amháin. Níor íocadh aon íocaíochtaí foirceanta, sochair, sochair iarfhostaíochta ná sochair fhadtéarmacha eile le haon fhostaí i 2021.

Costais chomhairleoireachta	2021 €	2020 €
Comhairle dlí	278,559	263,816
Caidreamh poiblí/margaíocht	0	0
Eile	108,626	24,576
Iomlán	**387,185**	288

Costais dlí agus socruithe	2021 €	2020 €
Costais dlí agus socruithe	0	0

Caiteachas taistil agus maireachtála	2021 €	2020 €
Intíre		
- Stiúrthóir	0	64
- Fostaí	136	2,391
Idirnáisiúnta		
- Stiúrthóir	0	0
- Fostaí	0	0
Iomlán	**136**	**2,455**

Caiteachas fáilteachais	2021 €	2020 €
Caiteachas fáilteachais	0	0

Sochair chomhiomlána fostaithe	2021 €	2020 €
Sochair chomhiomlána fostaithe	4,087,623	4,170,750
Líon na bhfostaithe (coibhéis lánaimseartha)	**798.5**	**76.5**

Sochair fostaithe do phríomhbhainistíochta	2021 €	2020 €
Stiúrthóir - Michael McNaughton	150,370	141,320
Foireann Ardbhainistíochta	364,546	356,713
Iomlán	**514,916**	**498,033**

Tuarastal agus sochair an stiúrthóra	2021 €	2020 €
Tuarastal agus sochair an stiúrthóra	150,370	141,320

Luach na sochar scoir

Is státseirbhísigh iad foireann SDÉ agus íocfar a ndliteanais pinsin ón vóta aoisliúntais arna bhainistiú ag An Roinn Caiteachais Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe. Ní théann teidlíochtaí aoisliúntais thar na socruithe caighdeánacha do státseirbhísigh.

Ráiteas comhlíonta

Ghlac an SDÉ leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) agus tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm aige chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. Seachas mar a mhínítear thuas maidir le coiste iniúchóireachta agus riosca, bhí an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit don bhliain 2021 á gcomhlíonadh go hiomlán ag an SDÉ.

22nd December 2022

Michael McNaughton
Stiúrthóir
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

Datá

2 RÁITEAS UM RIALÚ INMHEÁNACH

Sonraíonn Alt 11(3) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 go ndéanfaidh an Stiúrthóir:

(a) foireann, riarachán agus gnó na Seirbhíse Dócmhainneachta a bhainistiú agus a rialú go ginearálta,

(b) beidh sé nó sí freagrach don Aire as a fheidhmeanna nó a feidhmeanna a chomhlíonadh, agus

(c) cibé feidhmeanna eile (más ann) a cheanglóidh an tAire nó a húdarófar faoin Acht seo a chomhlíonadh.

Tá freagracht iomlán ar an Stiúrthóir as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh á chothabháil agus á fheidhmiú ag an SDÉ. Cuireann an fhreagracht seo san áireamh ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Ní féidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas ráthaíocht iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó go n-aimsítear iad ar bhealach tráthúil.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann le treoir arna eisiúint ag An Roinn Caiteachais Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe i bhfeidhm san SDÉ don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Cumas chun Riosca a Láimhseáil

Tá Foireann Bainistíochta Sinsearaí neamhreachtúil (FBS) i bhfeidhm ar a bhfuil an Stiúrthóir, an Ceann Féimheachta, an Ceann Bainistíochta Cásanna, an Ceann Beartais, Rialála agus Gnóthaí Corparáideacha agus an Ceann Seirbhísí Dlí. Breithnítear ar gach mórcheist straitéiseach atá os comhair an SDÉ ag cruinnithe foirmeálta den FBS a thagann le chéile go rialta.

Tá nósanna imeachta rialaithe an SDÉ faoi réir athbhreithniú ag Rannóg Iniúchóireachta Inmheánaí na Roinne Dlí agus Cirt. Déanann Coiste Iniúchóireachta na Roinne Dlí agus Cirt athbhreithniú ar obair na hIniúchóireachta Inmheánaí.

I 2020 rinne an FBS nuashonrú ar an mbeartas bainistíochta riosca a leagann amach a mhian riosca, na próisis bhainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus a shonraíonn róil agus freagrachtaí na foirne maidir le riosca. Eisíodh an polasaí chuig gach ball foirne a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad laistigh de bheartais bhainistíochta riosca an SDÉ, chun an lucht bainistíochta a chur ar an airdeall maidir le rioscaí atá ag teacht chun cinn agus laigí rialaithe agus freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an SDÉ a shainaithníonn agus a thuairiscíonn ar na príomhrioscaí don SDÉ agus ar na bearta bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a shainaithníonn na príomhrioscaí atá roimh an SDÉ. Tá siad seo aitheanta, measúnaithe agus grádaithe de réir a dtábhacht. Athbhreithníonn an FBS an clár ar bhonn míosúil agus ar bhonn ráithiúil ag an gCoiste Riosca agus déantar é a nuashonrú nuair is cuí. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha. Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú agus freagracht as feidhmiú na rialuithe a shanntar do bhaill foirne ar leith.

Déantar na rialuithe a thástáil go tréimhsiúil, mar atá leagtha amach sa Sceideal um Thástáil Riosca. Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- nósanna imeachta maidir le gach príomhphróiseas gnó doiciméadaithe;
- sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach;
- córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a choinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú;
- córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú;
- córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmeálta bunaithe chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don FBS, i gcás inarb ábhartha, ar bhealach tráthúil. Deimhním go bhfuil na córais leanúnacha monatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh a aithníodh a thuairisciú;
- socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais;
- déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla feidhmíochta agus airgeadais a léiríonn feidhmíocht i gcoinne buiséid/réamhaisnéisí.

Soláthar

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an SDÉ chun comhlíonadh na rialacha agus na dtreoirlínte reatha soláthair a chinntiú agus gur chomhlíon an SDÉ na nósanna imeachta sin i ngach cás seachas cás amháin i rith 2021. Féach thíos faoi cheisteanna rialaithe inmheánaigh.

Tionchar na paindéime Covid-19 ar an timpeallacht rialaithe

Roimh phaindéim Covid-19 bhí rochtain ag príomhphearsanra SDÉ áirithe ar chianobair shlán agus, le cúnamh ó rannóg TF na Roinne Dlí agus Cirt, cuireadh é seo i bhfeidhm go céimneach chuig pearsanra uile an SDÉ tar éis don Rialtas srianta a fhorchur ar dtús i Márta 2020. Chuir sé seo ar chumas SDÉ leanúint ar aghaidh ag seachadadh a chuid seirbhísí go héifeachtach.

Coinníodh príomhrialuithe eagraíochtúla agus airgeadais leis an FBS rialta, agus le foireann agus coiste eile, cruinnithe a bhí á reáchtáil trí ghlaonna Zoom srl. agus cuireadh cinn eile ar nós faomhadh íocaíochta i gcrích le ríomhphost seachas le síniú fisiceach nuair ba ghá. Rinneadh iniúchtaí inmheánacha agus seachtracha go cianda agus soláthraíodh na doiciméid ábhartha go leictreonach.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Tá an SDÉ, agus monatóireacht agus athbhreithniú á dhéanamh ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh, bunaithe ar thuarascálacha iniúchta inmheánaigh arna ndéanamh ag an Roinn Dlí agus Cirt agus ar na tuairimí a thugann an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste ina litir bhainistíochta nó tuarascálacha eile. Rinne an Roinn Dlí agus Cirt iniúchadh inmheánach ar éifeachtacht chóras rialaithe an SDÉ i mí Feabhra agus Márta 2022.

Deimhním go ndearna an Fhoireann Bainistíochta Sinsearaí athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh ar an 20ú Iúil 2022 i leith na bliana dar críoch 31ú Nollaig 2021. Bhí Beartas Bainistíochta Riosca nuashonraithe mar thoradh ar an athbhreithniú seo.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor sainaithníodh aon laigí sa rialú inmheánach maidir le 2021 ar gá iad a nochtadh sna ráitis airgeadais.

I rith 2021, tabhaíodh caiteachas de €34,044 i ndáil le seirbhísí dlí i gcás nár chomhlíon na nósanna imeachta a úsáideadh na treoirlínte soláthair. Tharla sé seo mar gheall ar mhoill le creat nua tairisceana a chur i bhfeidhm agus conradh seirbhísí dlí a bhí ann cheana a chur ar aghaidh go dtí go dtabharfar tairiscint nua chun críche. Críochnaíodh an comórtas tairisceana nua i mí an Mheithimh 2022. Cé gur leanadh leis na costais le linn na hidirthréimhse, bhí an ráta a íocadh faoin gconradh tar-rollta níos lú ná an ráta comhaontaithe sa chonradh nua.

Michael McNaughton
Stiúrthóir
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

22nd December 2022
Datá

3 Tuarascáil na nIniúchóirí

Ard Reachtaire Cuntas agus Ciste
Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

Tuairim ar ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 17(3) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012. Cuimsíonn na ráitis airgeadais

- an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus na cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar an staid airgeadais
- an ráiteas ar shreabhadh airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasaíochta.

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann ag an 31ú Nollaig 2021 agus ar a hioncam agus ar a caiteachas do 2021 de réir an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais (CTA) 102 — *An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann*.

Bunús na tuairime

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (CII) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann agus tá mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta atá faighte agam chun bonn a chur le mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann mar aon leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé seo an ráiteas rialachais agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo fhreagrachtaí tuairisc a thabhairt maidir le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Paul Southern
Ar son agus thar ceann
an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

22 Nollaig 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Stiúrthóra

Leagann an ráiteas rialachais amach freagrachtaí an Stiúrthóra. Tá an Stiúrthóir freagrach as

- the ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 17(2) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012
- a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom de réir FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil úsáid bhonn chuntasaíochta an ghnóthais leantaigh oiriúnach, agus
- cibé rialú inmheánach a chinneann sé atá riachtanach le gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 17(3) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 ráitis airgeadais Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann a iniúchadh agus tuairisc a thabhairt orthu do Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam ná dearbhú réasúnta a fháil maidir le cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha de bharr calaoise nó earráide. Is leibhéal ard dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go n-aimseoidh iniúchadh arna dhéanamh i gcomhréir leis na CII míráiteas ábhartha i gcónaí nuair atá sé ann. Is féidir le míráiteas a eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó ina n-iomláine, go bhféadfaí a bheith ag súil le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha na n-úsáideoirí a dhéantar ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh de réir na CII, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coimeádaim amhras gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh,

- Aithním agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha ar na ráitis airgeadais cibé acu de bharr calaoise nó earráide; nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a dhéanamh a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus fianaise iniúchta a fháil atá leordhóthanach agus oiriúnach chun bonn a sholáthar do mo thuairim. Tá an riosca nach mbrathfar míráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaois níos airde ná an ceann a eascraíonn as earráid, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna himthosca, ach nach bhfuil chun críche tuairim a chur in iúl ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta a úsáidtear agus ar réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Déanaim conclúid maidir le hoiriúnacht úsáid bhonn gnóthas leantach na cuntasaíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas, maidir le cibé an bhfuil éiginnteacht ábhartha ann maidir le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chur ar chumas Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ceanglaítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, mura leor na nochtuithe sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo a bheith ina gcúis le deireadh a chur le Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann mar ghnóthas leantach.
- Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, ar struchtúr agus ar ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunúsacha ar bhealach a bhainfidh cur i láthair cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd atá freagrach as rialachas maidir le, i measc nithe eile, scóip agus uainiú pleanáilte an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, i mo thuairim,

- nach bhfuil an fhaisnéis agus na míniúcháin go léir a theastaigh uaim le haghaidh m'iniúchta faighte agam, nó
- níor leor na taifid chuntasaíochta chun na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chlúdaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a cuireadh i láthair leis na ráitis sin, agus ní chuirim aon chonclúid dearbhaithe in iúl ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na CII an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, le linn dom é sin a dhéanamh, a bhreithniú cibé an bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó más dealraitheach ar shlí eile go bhfuil míráiteas ábhartha ann. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go dtugaim de thátal as go bhfuil míráiteas ábhartha maidir leis an bhfaisnéis eile seo, ceanglaítear orm an fhíric sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na breithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má tá ábhair ábhartha ann a bhaineann leis an mbealach a seoladh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má tá aon chás ábhartha ann nár úsáideadh airgead poiblí chun na gcríoch a bhí beartaithe nó nár chloígh na hidirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

4 RÁITEAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS AGUS CÚLCHISTÍ IONCAIM COINNITHE DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31Ú NOLLAIG 2021

	Nótaí	2021 €'000	2020 €'000
Ioncam			
Deontais Oireachtas	2	7,340	6,730
Scéim Abhaile	3	578	1,004
Ioncam eile	4	686	704
Ioncam iomlán		**8,604**	**8,438**
Caiteachas			
Costais Foirne	5	4,088	4,174
Riarachán	6	3,056	2,087
Scéim Abhaile	3	578	1,004
Táille Iniúchóireachta		13	12
Dímheas	7	521	186
Caiteachas Iomlán		**8,256**	**7,463**
Barrachas / (Easnamh) don bhliain roimh leithreasaí		**348**	**975**
Curtha ar ais chuig an Roinn Dlí agus Cirt		(499)	(767)
Aistriú (chuig) / ón gcuntas caipitil	10	434	(565)
(Easnamh)/ Barrachas don bhliain tar éis leithreasaí		**283**	**(357)**
Iarmhéid tugtha ar aghaidh ag tús na bliana		260	617
Iarmhéid tugtha ar aghaidh ag deireadh na bliana		**543**	**260**

Áiríonn an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus na cúlchistí ioncaim coinnithe na gnóthachain agus na caillteanais go léir a aithníodh sa bhliain. Tá an ráiteas ar shreabhadh airgid agus nótaí 1 go 17 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Michael McNaughton
Stiúrthóir
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

22nd December 2022
Datá

5 RÁITEAS AR AN STAID AIRGEADAIS AMHAIL 31ú Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2020 €'000
Sócmhainní seasta					
Maoin, gléasra agus trealamh	7		1,914		2,348
Sócmhainní reatha					
Airgead tirim agus coibhéis airgid	8	265		83	
Infháltais	9	650		621	
		915		704	
Dliteanais reatha					
Fabhruithe		(372)		(444)	
Glansócmhainní reatha			543		260
Iomlán na glansócmhainní			**2,457**		**2,608**
ag déanamh ionadaíochta					
Cuntas caipitil	10		1,914		2,348
Cúlchistí ioncaim coinnithe			543		260
			2,457		2,608

Tá an ráiteas ar shreabhadh airgid agus nótaí 1 go 17 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Michael McNaughton
Stiúrthóir
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

22nd December 2022
Datá

6 RÁITEAS AR SHREABHADH AIRGID DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31Ú NOLLAIG 2021

	2022 €'000	2021 €'000
Glan-sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		
Ioncam barrachais thar chaiteachas	348	975
Amúchadh ar dheontais chaipitiúla iarchurtha	521	186
(Méadú) / Laghdú ar infháltais	(29)	(24)
(Laghdú) / Méadú ar infháltais	(72)	325
Ranníocaíocht leis an Státchiste	(499)	(767)
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	269	695
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		
Íocaíochtaí chun maoin, gléasra agus trealamh a fháil	(87)	(751)
(Laghdú) / Méadú ar airgead tirim agus ar choibhéisí airgid	**182**	**(56)**
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag tús na bliana	83	139
Airgead tirim agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana	**265**	**83**

Tá Nótaí 1 go 17 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Michael McNaughton
Stiúrthóir
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann

22nd December 2022
Datá

7 NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON BHLIAIN DAR CRÍOCH 31Ú NOLLAIG 2021

1. Polasaithe Cuntasaíochta

Eolas Ginearálta

Tá bunús na cuntasaíochta agus na mbeartas suntasach cuntasaíochta ar ghlac Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann leo leagtha amach thíos. Cuireadh iad go léir i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

Ráiteas comhlíonta agus bunús cuntasaíochta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais an SDÉ don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021 de réir FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais is infheidhme sa RA agus in Éirinn arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais (CTA), arna fhógairt ag Cuntasóirí Cairte Éireann. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh fabhraithe cuntasaíochta, ach amháin nuair a shonraítear thíos iad, agus de réir prionsabail chuntasaíochta a nglactar leo go ginearálta faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil agus san fhoirm atá ceadaithe ag an Aire Dlí agus Cirt le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

Aitheantas Ioncaim

Deontais

Maoiniú Oireachtais don SDÉ arna sholáthar trí Chlár A – Fotheideal B.6. de Vóta 24 - Tuairiscítear an Roinn Dlí agus Cirt ar bhonn airgid thirim.

Ioncam Eile

Tuairiscítear ioncam eile ar bhonn airgead tirim faighte seachas táillí ar údarú cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta agus táillí athnuachana a aithnítear sa bhliain a bhfuil iarratas ceadaithe.

Ioncam Táillí

Seoltar ioncam táillí chuig an Roinn Dlí agus Cirt. Déantar é a thaifeadadh mar leithreasaí i gcabhair i gcuntais na Roinne.

Scéim Abhaile

Tugadh an scéim Abhaile isteach i 2016 chun comhairliúchán saor in aisce a sholáthar le Cleachtóir um Dhócmhainneacht Phearsanta (PDP) do dhaoine atá dócmhainneach agus a bhfuil riaráistí acu ar a morgáiste. Feidhmíonn an scéim ar chóras dearbhán agus riarann an tSeirbhís Bhuiséadaithe agus Chomhairle Airgid (SBCA) í i gcomhar leis an SDÉ. Íocann an SDÉ an PDP agus aisíocann an Roinn Coimirce Sóisialaí an íocaíocht leis an SDÉ. Déantar na speansais a thaifeadadh ar bhonn fabhraithe agus aithnítear ioncam meaitseála de réir mar a thabhaítear speansais. Tá tuilleadh faisnéise maidir le hioncam agus caiteachas ar fáil i nóta 3.

Caiteachas

Próiseálann an Roinn Dlí agus Cirt gach caiteachas, lena n-áirítear párolla, agus déantar é a thaifeadadh sna ráitis airgeadais agus áirítear leis CBL, nach bhfuil in-aisghabhála ag SDÉ, nuair is infheidhme.

Sochair Fostaithe

Cuireadh tús le Scéim Pinsean Aonair na Seirbhíse Poiblí nua ('Scéim Aonair') le héifeacht ón 1ú Eanáir 2013. Is baill den Scéim Aonair iad gach iontrálaí nua ar fhostaíocht inphinsin sa tseirbhís phoiblí ar an 1ú Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin, go ginearálta, den Scéim Aonair mar atá leagtha síos sa An tAcht um Pinsin na hEarnála Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012.

Seoltar gach asbhaint pinsin a dhéantar faoin Scéim Aonair chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí Sheachadadh PFN agus Athchóirithe. Toisc gur státseirbhísigh iad foireann uile an SDÉ, íocfar a ndliteanais phinsin as Aoisliúntas Vóta 12.

Sannaí Oifigiúil

Ceanglaíonn alt 17(2A) den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (arna leasú), ar an SDÉ cuntais a choinneáil a bhaineann le feidhmeanna an tSannaí Oifigiúil faoin Acht Féimheachta 1988 nó faoi aon achtachán eile. Tá na cuntais seo faoi réir mhaoirseacht na Cúirte. Dá bhrí sin, ní aithníonn ráitis airgeadais an SDÉ aon idirbhearta maidir le féimhigh.

Ní cuid de na ráitis airgeadais seo iad na cuntais i leith an tSannaí Oifigiúil agus ní thagann siad faoi shainchúram an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste. De réir S.I. Uimh. 464 de 2013 – na Rialachán um an Acht Féimheachta 1988 (Cuntas Sannaí Oifigiúil agus Nithe Gaolmhara) 2013 - déanann cuntasóirí neamhspleácha athbhreithniú bliantúil ar na cuntais agus eisítear Tuarascáil Cuntasóra Neamhspleách chuig an Ard-Chúirt. Aithnítear na costais riaracháin agus na táillí ábhartha maidir le hobair an tSannaí Oifigiúil sna ráitis airgeadais seo.

Forálann Acht na gCúirteanna agus an Dlí Shibhialta (Forálacha Ilghnéitheacha), 2013 d'aistriú Oifig an tSannaí Oifigiúil i bhFéimheacht chuig an SDÉ. Faoin Acht, leanann an Sannaí Oifigiúil de bheith ina Oifigeach Cúirte agus tá sé/sí neamhspleách i gcomhlíonadh a c(h)uid feidhmeanna faoin dlí.

Maoin, gléasra agus trealamh

Taispeántar maoin, gléasra agus trealamh ag an nglanluach de réir na leabhar ag dáta an aistrithe chuig an SDÉ agus déantar é a amúchadh ar bhonn líne dírí thar a saolré úsáideach measta ag tosú sa mhí a gcuirtear an tsócmhainn i seirbhís, mar a leanas:

Troscán	- 10% Líne Dhíreach
Crua-earraí & Bogearraí TF	– 20% Líne Dhíreach
Trealamh Oifige	- 20% Líne Dhíreach

Cuntas Caipitil

Léiríonn an cuntas caipitil luach neamh-amúchta an ioncaim a cuireadh i bhfeidhm ar chaiteachas caipitil.

Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Cuntasaíochta

Éilíonn ullmhú na ráiteas airgeadais ar an mbainistíocht breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a dhéanann difear do na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dliteanais amhail an dáta tuairiscithe agus na méideanna a thuairiscítear le haghaidh ioncaim agus speansais i rith na bliana. Mar sin féin, ciallaíonn nádúr an mheastacháin go bhféadfadh na torthaí iarbhír a bheith difriúil ó na meastacháin sin.

Gnóthas Leantach

Bhreithnigh an FBS na sreafaí airgid réamh-mheasta agus an tacaíocht leanúnach ón Roinn Dlí agus Cirt, agus tá sé de thátal acu nach bhfuil aon éiginnteacht ábhartha ann maidir le cumas SDÉ a dhliteanais a chomhlíonadh de réir mar a bhíonn siad dlite, agus leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. Ar an mbonn seo measann an FBS go bhfuil sé cuí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh. Dá réir sin, ní áiríonn na ráitis airgeadais seo aon choigeartuithe ar na suimeanna ghlanluacha agus ar rangú sócmhainní agus dliteanas a d'fhéadfadh teacht chun cinn mura raibh an SDÉ in ann leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach.

2. Deontais Oireachtais

	2021 €'000	2020 €'000
Vóta 24 - Ceartas (Clár A. – Fo-cheannteideal B.6.)	7,340	6,730
	7,340	**6,730**

Soláthraítear maoiniú don SDÉ ó Vóta na Roinne Dlí agus Cirt a dhéanann gach íocaíocht thar ceann an SDÉ. Is ionann an deontas iomlán agus an tsuim a cuireadh de mhuirear ar Chuntas Leithreasa na Roinne sin.

3. Scéim Abhaile

	2021 €'000	2020 €'000
Íocaíocht arna déanamh ag SDÉ	578	1,004
Aisíocaíocht ón Roinn Coimirce Sóisialaí	(578)	(1,004)
	0	**0**

Tugadh an scéim isteach i 2016 chun comhairliúchán saor in aisce a sholáthar le Cleachtóir um Dhócmhainneacht Phearsanta (CDP) do dhaoine atá dócmhainneach agus a bhfuil riaráistí ar a morgáiste. Is é an méid atá iníoctha le CDP do gach comhairliúchán ná €615 (€500 móide CBL ag 23%). (Tabhair faoi deara gur laghdaíodh an méid seo de €615 go hachomair go €605 (€500 móide CBL ag 21%) le linn an laghdú sealadach ar an ráta caighdeánach CBL go 21% le héifeacht ó 1ú Meán Fómhair 2020 go 28ú Feabhra 2021.) Feidhmíonn an scéim ar chóras dearbhán agus riarann an tSeirbhís Bhuiséadaithe agus Chomhairle Airgid (SBCA) í i gcomhar leis an SDÉ. Íocann an SDÉ an CDP agus aisíocann an Roinn Coimirce Sóisialaí an íocaíocht leis an SDÉ. Ba é an líon a bhain leas as an scéim ná 972 (2021: 942.)

4. Ioncam Eile

	2021 €'000	2020 €'000
Táillí iarratais údaraithe chleachtóirí dócmhainneachta pearsanta	19	11
Táillí riaracháin féimheachta	31	39
Táillí réadaithe féimheachta	593	639
Táillí dáilte féimheachta	43	15
	686	**704**

Is féidir leis an SDÉ agus é ag feidhmiú a chumhachtaí faoi Ailt 3 agus 20 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 táillí a fhorordú maidir le húdarú agus athnuachan cleachtóirí dócmhainneachta pearsanta. Tá sé seo leagtha amach i S.I. Uimh. 246 de 2013 Na Rialacháin um Údarú Cleachtóra um Dhócmhainneacht Phearsanta agus Athnuachan ar Tháillí Forordaithe Údaraithe 2013. Is é an táille iníoctha don údarú tosaigh ná €1,500 agus is é an táille iníoctha ar athnuachan údaraithe ná €1,000. Is é an téarma le haghaidh údarú cleachtóra ná trí bliana.

I rith na bliana deonaíodh údarú chun cleachtadh do 16 (2020: 17) cleachtóir dócmhainneachta pearsanta. Tá an figiúr de 16 comhdhéanta de 11 athnuachan agus 5 údarú nua.

Is féidir leis an SDÉ agus é ag feidhmiú a chumhachtaí faoi Ailt 3 agus 20 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 táillí a fhorordú le haghaidh iarratas ar dheimhnithe cosanta agus fógraí faoisimh fiachais. Tá na táillí seo leagtha amach i S.I. Uimh. 620 de 2015, Rialacháin an Achta um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (Táillí Forordaithe), 2015.

Faoi S.I. Uimh. 620 de 2015, tarscaoileadh go dtí an 31ú Nollaig 2017 aon táillí iníoctha leis an SDÉ i leith Iarratais um Dhócmhainneacht Phearsanta (IDP), Socruithe Socraíochta Fiachais (SSF) agus Fógraí Faoisimh Fiachais (FFF) Leasaíodh S.I. Uimh. 620 de 2015 tríd an 31ú Nollaig 2020 a chur in ionad an 31ú Nollaig 2017. Leasaíodh tuilleadh Rialachán 6 de S.I. Uimh. 620 de 2015 tríd an 31ú Nollaig 2023 a chur in ionad an 31ú Nollaig 2020.

Is féidir leis an SDÉ agus é ag feidhmiú a chumhachtaí faoi Ailt 3 agus 20 den Acht um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (an tAcht) táillí a fhorordú a bheidh le híoc i ndáil le comhlíonadh fheidhmeanna an tSannaí Oifigiúil faoin Acht Féimheachta 1988. Leagtar amach na táillí seo i S.I. Uimh. 465 de 2013, Rialacháin an Achta um Dhócmhainneacht Phearsanta 2012 (Táillí Forordaithe), 2013.

Baineann na táillí le riaradh an eastáit fhéimhigh, táillí réadaithe ar dhiúscairt sócmhainní agus táillí dáileacháin ar íocaíocht díbhinne le creidiúnaithe an eastáit fhéimhigh.

Seoltar ioncam táillí chuig an Roinn Dlí agus Cirt glan ó tháillí bainc.

Chuir an Sannaí Oifigiúil táillí arbh fhiú €666,605 san iomlán ar ais chuig an SDÉ don bhliain dar críoch 31ú Nollaig 2021 i leith eastáit féimheach. (2020: €692,836).

5. Costais Foirne

	2021 €'000	2020 €'000
Pá agus tuarastail	4,072	4,149
Ragobair	0	2
Liúntais	16	20
Taisteal agus liúntas cothaithe	0	3
IOMLÁN	**4,088**	**4,174**

Bhí 80 (2020: 78) ball foirne ag an SDÉ ag an 31ú Nollaig 2021. Ba ionann é seo agus 78.5 ball foirne ag an 31ú Nollaig 2021 mar líon coibhéiseach lánaimseartha (2020: 76.5).

6. Costais Riaracháin

	2021 €'000	2020 €'000
Postas agus teileachumarsáid	27	29
Soláthairtí oifige	9	13
Glanadh oifige, cothabháil agus fóntais	81	74
Tacaíocht TF	765	640
Seirbhísí ar conradh	113	28
Táillí dlí	279	264
Feachtas faisnéise poiblí	633	704
Maoiniú don Sannaí Oifigiúil (i)	1,100	300
Costais ghinearálta (ii)	49	35
IOMLÁN	**3,056**	**2,087**

(i) Chuir an Roinn Dlí agus Cirt maoiniú de €1.1m ar fáil don Sannaí Oifigiúil le linn na bliana dar críoch 31ú Nollaig 2021 (2020: €300,000).

(ii) Tá coigeartú cuntasaíochta déanta chun cuntas a thabhairt ar shuim €8k (2020 €1k) ag eascairt as difríocht ama i bhfáltais Abhaile dheireadh na bliana a chuirtear ar ais chuig an Roinn Dlí agus Cirt.

7. Maoin, Gléasra agus Trealamh

Cost	Trealamh TF €'000	Trealamh Oifige €'000	Troscán €'000	CMS Féim-heachta €'000	CMS Nua SDÉ Ar Líne (Phoenix) €'000	CMS Féim-heachta Nua (Fós WIP) €'000	Idirnascaire Chlár Dócm-hainneachta an AE (Fós WIP)	Iomlán €'000
Ar an 1ú Eanáir 2021	39	10	293	677	2,419	0	0	3,438
Breiseanna	0	0	0	0	0	81	6	87
Diúscairtí	(17)	(1)	0	0	0	0	0	(18)
Amhail an 31ú Nollaig 2021	**22**	**9**	**293**	**677**	**2,419**	**81**	**6**	**3,507**
Amúchadh carntha								
Ar an 1ú Eanáir 2021	36	10	223	670	151	0	0	1,090
Muirear don bhliain	1	0	29	7	484	0	0	521
Diúscairtí	(17)	(1)	0	0	0	0	0	(18)
Amhail an 31ú Nollaig 2021	**20**	**9**	**252**	**677**	**635**	**0**	**0**	**1,593**
Glanluach Leabhar								
Amhail an 31ú Nollaig 2021	**2**	**0**	**41**	**0**	**1,784**	**81**	**6**	**1,914**
Ar an 1ú Eanáir 2021	**3**	**0**	**70**	**7**	**2,268**	**0**	**0**	**2,348**

Is éard atá sa CMS nua SDÉ Ar Líne ná córas bainistíochta cáis ar líne chun réitigh fiachais a phróiseáil agus a láimhseáil.

Is éard atá i CMS Féimheachta ná córas cásbhainistithe a dhéileálann le heastáit daoine féimheacha.

Is éard atá sa CMS Féimheachta nua ná córas cásbhainistithe a dhéileálann le heastáit daoine féimheacha. Tá an córas seo fós á fhorbairt agus táthar ag súil faoi láthair go mbeidh dáta beo ann go déanach i 2022 / go luath i 2023.

Is éard atá in Idirnascaire Chlár Dócmhainneachta an AE ná nasc le Cláir Dhócmhainneachta Bhallstáit eile an AE chun go bhféadfar gach clár den sórt sin a nascadh agus a bheith inchuardaithe ó shuíomh gréasáin lárnach Back on Track a dearadh chun cúnamh a sholáthar do dhaoine a bhfuil súil acu a n-airgeadas a fháil in ord. Chuaigh an córas beo ar an 11ú Iúil 2022.

8. Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid

Tá cuntas bainc ag an SDÉ chun díbhinní a riaradh ó fhéichiúnaithe a bhaineann leas as Fógra um Fhaoiseamh Fiachais le haghaidh íocaíochta ar aghaidh le Creidiúnaithe. Ní mheastar na cistí a bheith ina gcuid den SDÉ agus fágadh amach iad mar sin ó na ráitis airgeadais. Is é an t-iarmhéid sa chuntas seo amhail an 31ú Nollaig 2022 ná €4,055 (2021: €28,994).

9. Infháltais

	2021 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2020 €'000
Féichiúnaithe	89		89	
Réamhíocaíocht agus infháltais eile	(89)	0	(89)	0
Réamhíocaíochtaí agus infháltais eile		650		621
		650		**621**

Is ionann féichiúnaithe agus suim atá dlite don SDÉ ó Sheirbhís Chúirteanna na hÉireann. D'íoc an SDÉ na costais ar chonraitheoir oibriú le Seirbhís Chúirteanna na hÉireann chun go mbeadh a gcórais TF ag teacht leis na córais nua a d'fhorbair an SDÉ. Ba é an méid iomlán a d'íoc an SDÉ leis an gconraitheoir ná €158,297. Sonraítear sa chomhaontú atá i bhfeidhm go ndéanfaidh an SDÉ na costais a chúiteamh trí mhéideanna a fhritháireamh (Táillí Cúirte) a bhailíonn an SDÉ thar ceann na Seirbhíse Cúirteanna. Frithairíodh €68,610 in aghaidh na dtáillí a bhailigh an SDÉ don tSeirbhís Chúirteanna i 2014 ar shocrú fiachais agus ar shocruithe dócmhainneachta pearsanta, rud a fhágann iarmhéid de €89,687 dlite. Faoi ionstraimí reachtúla tarscaoileadh aon táillí atá iníoctha leis an SDÉ maidir le Socruithe um Dhócmhainneacht Phearsanta, Socruithe Socraíochta Fiachais agus Fógraí Faoisimh Fiachais ón 22ú Nollaig 2015 go dtí an 31ú Nollaig 2023.

10. Cuntas Capitil

	2021 €'000	2021 €'000	2020 €'000	2020 €'000
Iarmhéid ar an 1ú Eanáir		2,348		1,783
Deontas Stáit arna chur i bhfeidhm chun sócmhainní a cheannach	87		751	
Amúchadh ar dheontais chaipitiúla iar-churtha	(521)		(186)	
Aistriú ó / (chuig) cuntas ioncaim agus caiteachais		(434)		565
Iarmhéid ar an 31ú Nollaig		**1,914**		**2,348**

11. Tobhach Pinsin

Is ionann costais tuarastail agus na costais chomhlána don SDÉ don bhliain. Íocann an Roinn Dlí agus Cirt tuarastail thar ceann an SDÉ. Déanann an Roinn asbhaintí tobhaigh pinsin, de réir Alt 2(3) den Acht um Bearta Airgeadais Éigeandála ar Mhaithe le Leas an Phobail 2009 (Uimh. 5 de 2009), agus coinnítear iad mar Leithreasaí-i-gCabhair. B'ionann sin agus €75,607 i 2021 (2020: €68,094).

12. Áitreabh

Feidhmíonn an SDÉ ó chóiríocht ag Bloc 2, Teach an Fhionnuisce, Bóthar Conyngham, Baile Átha Cliath 8 a bhfuil a léas íoctha ag Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP). Íocann an SDÉ céatadán comhaontaithe den mhuirear seirbhíse iomlán chun an chuid áirgiúlachta a chlúdach.

13. Luach Saothair na Stiúrthóirí

B'ionann luach saothair an Stiúrthóra don bhliain dar críoch Nollaig 2021 agus €150,370 (ba é an tuarastal iomlán bliantúil i 2020 ná €141,320). Íocadh Nialas (2020: €64) leis an Stiúrthóir i leith costais taistil agus chothaithe don bhliain de réir rátaí taistil agus cothabhála na Státseirbhíse. Ní théann teidlíochtaí pinsin thar na teidlíochtaí caighdeánacha i scéim aoisliúntais sochair shainithe na hearnála poiblí. Ní dhearnadh aon íocaíochtaí feidhmíochta i 2021.

14. Gluaiseacht i mBarrachas Carntha

	2021 €'000	2021 €'000
Barrachas tosaigh	260	617
Barrachas / (Easnamh) don bhliain	283	(357)
Iomlán ag deireadh na bliana	543	260

15. Dliteanais Theaghmasacha

Tá baint ag Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann le himeachtaí dlí atá ar feitheamh a d'fhéadfadh dliteanais a ghiniúint ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá méid nó uainiú iarbhír na ndliteanas seo éiginnte.

16. Imeachtaí tar éis an Dáta Tuairiscithe

Ní raibh aon imeachtaí idir an dáta tuairiscithe agus dáta faofa na ráiteas airgeadais seo lena n-eisiúint a éilíonn coigeartú ar na ráitis airgeadais.

17. Faomhadh na Ráiteas Airgeadais

D'fhaomh Foireann Bainistíochta Shinsearach Sheirbhís Dócmhainneachta na hÉireann na ráitis airgeadais ar an 22ú Samhain 2022.

ISI
Seirbhís Dóchmainneachta na hÉireann
Insolvency Service of Ireland

Bloc 2, Teach an Fhionnuisce, Bóthar Conyngham, Baile Átha Cliath 8, D08 T3CK
Teileafón: 01 764 4200 | Ríomhphost: info@isi.gov.ie